

Herning
Kommune

§ 12 MILJØGODKENDELSE
af svinebedrift
Hesselbjergvej 12
7400 Herning

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af svinebedrift Hesselbjergvej 12, 7400 Herning

Dato: 16. juni 2009

Bedriftens navn: Hesselbjergvej 12

CVR-nr./P-nr.: 68884519/1008413661

CHR-nr: 96712

Ejendomsnummer: 6570010804

Matr. nr. Ejerlav 3s, 3al, 3 aq, 3c, 3ai, 3h, 3av, 3t, 3at Bjødstrup By, Gjellerup
2e, 2d og 2f Hesselbjerg, Ikast

Adresse: Hesselbjergvej 12, 7400 Herning

Bedrifts ejer og ansøger: Anton Agerskov

Konsulent: Michael Lyng Kjær, Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Tlf. 70151200, e-post: mlk@srvest.dk

Tilsynsmyndighed: Herning Kommune

Rådgiver: Orbicon, Torsten Ostenfeld, KS Hans Jørgen Madsen

Kontrolleret af: Kirsten Brødbæk

Ikke-teknisk resumé

Anton Agerskov har søgt Herning Kommune om tilladelse til udvidelse og omlægning af den eksisterende produktion på bedriften Hesselbjergvej 12, 7400 Herning.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen fra 466,41 dyreenheder svin til 490,73 dyreenheder svin i eksisterende stalde, samt i en ny to-klimastald på 1.090 m².

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,4 km NØ for Hauge by og ca. 1 km syd for et udlagt byzoneområde ved motorvejen mellem Ikast og Herning (HI-park).

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	4
Generelle vilkår	7
Drift og indretning	7
Årsproduktion	8
Vilkår for anlæg	9
Staldinventar- og drift	9
Ammoniakreducerende miljøteknologi	9
Lugt	10
Gødnings- og ensilageopbevaring	10
Gyllehåndtering	11
Transport	11
Spildevand m.v.	11
Uheld og driftsforstyrrelser	12
Støj	12
Skadedyr, Støv, Lys	13
Oplag af olie og kemikalier	13
Affald	14
Vilkår for udspretningsarealer	14
Udbringning	14
Vilkår for miljøredegørelser	16
Herning Kommunes samlede vurdering	17
Undersøgte alternativer	17
Udtalelse fra Ikast Brande kommune	17
Påvirkning af omgivelserne	18
Varetagelse af hensyn til landskab	18
Naboer – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.	19
Affald	21
BAT staldanlæg mv.	21
Energi	22
Uheld og driftsforstyrrelser	23
Jord	23
Grundvand	24
Overfladevand	24
Natur	27
Artsfredninger og rødlistearter og Bilag IV-arter	29
Mangler i vurderingsgrundlaget	30
Miljøteknisk beskrivelse	32
Oplysninger om ansøger og ejerforhold	32
Oplysninger om ejendommens placering	32
Landskabelige hensyn	33
Husdyrgødning	33
Foder	34
Harmoniregler	34
Bedriftens produktion, indretning og drift	35
Ressourceforbrug	38
Transport og støj	39
Skadedyr	40
Affald	40
Døde dyr	41
Farligt affald, Olie, kemikalier, medicin og kunstgødning	41
Spildevand	41
Risikohåndtering, management og egenkontrol	41
Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom	
Bilag 2 Spildevandsplan	
Bilag 3 Udspretningsarealer ifht. § 7, habitatområder m.m	
Bilag 4 Udpegede § 3 ifht. ejendommen	
Bilag 5 Udbringningsarealer ifht. NFI og drikkevandsomr	
Bilag 6 Udbringningsarealer ifht. fosforsårbarhed og lavbund	
Bilag 7 Beredskabsplan for Hesselbjergvej 12	
Bilag 8 Høringssvar fra Ikast-Brande kommune	

Forord

Anton Agerskov har ansøgt om en § 12 godkendelse af bedriften Hesselbjergvej 12, 7400 Herning.

Der ansøges om en udvidelse af det eksisterende dyrehold fra 466,41 dyreenheder svin til 490,73 dyreenheder i svin i eksisterende stalde, samt i ny to-klimastald på 1.090 m². Produktionen ændres fra sohold med produktion af slagtesvin til udelukkende at omfatte produktion af slagtesvin 7,2-108 med indkøb af grise.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Herning Kommune med bistand fra Orbicon.

Bedriften er senest miljøgodkendt den 7. feb 1994 til en produktion på 492 dyreenheder (beregning foretaget efter normtal gældende i 1994). Ved en senere revision af DE beregningen er besætningens størrelse, med den samme produktion, ændret til 466,41 DE.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Herning Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af bedriften.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning af 08-06-2007, ver. 13 – skemanummer 2974
- Opstartsmøde på landbruget den 13. januar 2009
- Supplerende oplysninger
- Høringssvar fra Ikast-Brande Kommune af 2. april 2009

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse¹ samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser, og derfor skal ansøgningsmateriale i henhold til Husdyrbrugloven § 55 offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 4. marts 2009 i Herning Folkeblad. Der er ikke indkommet kommentarer til hverken ansøgning eller udkast til miljøgodkendelse.

Virksomheden og kommunen skal i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til lovens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen², Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen³.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt, ved etablering af gyllekøling i den nye to-klimastald. Det individuelle ammoniakkrav er overholdt i nærmeste § 7, der ligger 700 meter fra ejendommen.

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene er overholdt.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

Udbringningsarealerne ligger langt overvejende i P-klasse 0 dvs. at der ikke er særlige restriktioner udover harmonikravet. Jf. fosforberegningerne i ansøgningssystemet er fosforkravet netop overholdt.

4. Nitrat

- Overfladevand
- Grundvand

Ingen af arealerne ligger i nitratklasse 1-3. Kravet til nitrat i forhold til overfladevand er overholdt. En stor del af udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme

¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/3 2009

² Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

³ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

områder. Kravet til nitrat i grundvand er overholdt. Udvasnkningen er beregnet til 69 mg/l, men der sker ikke stigning.

liggende i Ikast-Brande Kommune, hvorfor arealgodkendelsen udarbejdes af Ikast-Brande Kommune

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune hermed godkendelse til ovennævnte be-drift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Herning Kom-munes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de på-gældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyr-bruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gød-ningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler even-tuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendel-se.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den 16. juni 2017. Herning Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele på-bud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2, bl.a. hvis for-ureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vur-dering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de se-neste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige pro-duktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Det bemærkes, at der indgår aftalearealer, der er omfattet af godkendelsespligt jf. Husdyrlovens § 16. Herning Kommune har meddelt arealgodkendelse af disse samtidig med nærvæ-rende miljøgodkendelse. Et godkendelsespligtigt areal er be-

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse/ændring af svinebruget på Hesselbjergvej 12, 7400 Herning. Godkendelsen er givet i medfør af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12 2006.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Man kan klage inden fire uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige senest 15. juli 2009. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort i en annonce i Herning Folkeblad 17. juni 2009.

Klagen skal rettes til Miljøklagenævnet Frederiksborggade 15, 1360 København K, men sendes skriftligt til Herning Kommune, Land og Natur, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-

mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter sendes klagen med sagens akter videre til Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 15. juli 2009 indenfor rådhusets kontortid.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter annonceringen

Med venlig hilsen

Kirsten Brødbæk
Miljøtekniker

Udkast sendt til:

- Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Att.: Michael Lyng Kjær, E-post: mlk@srvest.dk
- Ikast-Brande Kommune, Miljøafdelingen, E-post: post@ikast-brande.dk
- Anna Maria Andersen og Peder Andersen, Bjødstrupmarken 2, 7400 Herning
- Jonna Margrethe Elisabeth Andersen, Skellundvej 4, 7400 Herning
- Knud Stengaard Kirkegaard, Skellundvej 7, 7400 Herning
- Lene Bækgaard Andersen og Jesper Kjær Andersen, Hesselbjergvej 6, 7400 Herning
- Birthe Holt Jacobsen og Mogens Jakobsen, Hesselbjergvej 7, 7400 Herning
- Hanne Flensborg Jensen og Kjeld Jensen, Hesselbjergvej 10, 7400 Herning
- Ejere af forpagtede arealer:
 - Jørgen Brøcker, Kølkærvej 55, 7400 Herning
 - Birthe Vesterbæk, Hesselbjergvej 20, 7430 Ikast
 - Leif Pedersen, Hesselbjergvej 8, 7400 Herning
 - Torsten Hansen, Bjødstrupmarken 4, 7400 Herning – (også aftalearealer)
 - Verner Nielsen, Fastrupvej 7, 7400 Herning
- Ejere af aftalearealer:
 - Erik Lund, Kølkærvej 59, 7400 Herning
 - Kåre Birk, Lægdgårdsvej 2, 7430 Ikast
 - Sigvald Christensen, Langelundvej 13, 7400 Herning
 - Jacob Bjerre, Hedegårdvej 8, 7400 Herning
 - Poul Erik Poulsgaard, Kirkesvinget 26, 7400 Herning
 - Svend Skou Olesen, Langelundvej 16, 7400 Herning
- Hammerum Vandværk v. Ole S. Steffensen e-post: Hammerumvand@mail.tele.dk
- EnergiGruppen Jylland Vand A/S v. Sten Asferg e-post: sa@egjylland.dk

Kopi sendt til:

- Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Att.: Michael Lyng Kjær, E-post: mlk@srvest.dk
- Ikast-Brande Kommune, Miljøafdelingen, E-post: post@ikast-brande.dk
- Ejere af forpagtede arealer:
 - Jørgen Brøcker, Kølkærvej 55, 7400 Herning
 - Birthe Vesterbæk, Hesselbjergvej 20, 7430 Ikast
 - Leif Pedersen, Hesselbjergvej 8, 7400 Herning
 - Torsten Hansen, Bjødstrupmarken 4, 7400 Herning – (også aftalearealer)
 - Verner Nielsen, Fastrupvej 7, 7400 Herning
- Ejere af aftalearealer:
 - Erik Lund, Kølkærvej 59, 7400 Herning
 - Kåre Birk, Lægdgårdsvej 2, 7430 Ikast
 - Sigvald Christensen, Langelundvej 13, 7400 Herning
 - Jacob Bjerre, Hedegårdvej 8, 7400 Herning
 - Poul Erik Poulsgaard, Kirkesvinget 26, 7400 Herning
 - Svend Skou Olesen, Langelundvej 16, 7400 Herning
- Hammerum Vandværk v. Ole S. Steffensen e-post: Hammerumvand@mail.tele.dk
- EnergiGruppen Jylland Vand A/S v. Sten Asferg e-post: sa@egjylland.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund. jkt@sportsfiskeriforbundet.dk
- Feldborg Statskovdistrikt, Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup. E-post: feldborg@sns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, Bent Rasmussen, Vardevej 23, 6933 Kibæk. E-post: herning@dn.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post: fr@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. E-post: dbot@mail.tele.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, E-post: bent.odgaard@geo.au.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hesselbjergvej 12, 7400 Herning samt de udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 96712 og CVR nr. 68884519, P-nr: 1008413661.
2. Vilkaere i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anfoert, vaere opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen traeder i kraft. Godkendelsen bortfalder, saefremt den ikke er udnyttet inden 5 ar efter godkendelsens meddelelse, dog saaledes, at byggeriet af staldanlaegget skal vaere paabegyndt inden 2 ar efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de aendringer der eventuelt maatte fremga af godkendelsens vilkaer.
4. Valget af materialer til nybyggeri skal matche de farver, der er anvendt i visualiseringen, graa toner.
5. Bygningen skal opfoeres i afdampede farver og i ikke reflekterende materiale
6. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen foer landbruget:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en laengere periode, men dog mindre end 3 ar
7. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljoegodkendelsen pa ejendommen. Den ansvarlige for driften og de ovrige ansatte skal vaere bekendt med relevante vilkaer.
8. Ved bedriftens ophaer, skal der udføres foelgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativene.
 - Gyllebeholdere der ikke laengere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig.
 - Gyllebeholderen i det aabne land skal fjernes og omradet reetableres, naer den ikke laengere skal anvendes.

Årsproduktion

9. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion pa:
 - 13.500 smaegrise (7,2-30 kg) – 1.800 stipladser

Det forudsættes, at bedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgaar af bilag 1 og 2. Arealoversigt fremgaar af bilag 3 og kort over udbringningsarealer fremgaar af bilag 4.

Det vurderes, at ejendommen Hesselbjergvej 12, 7400 Herning ligger udenfor de omraeder, der har saerlig interesse, hvad landskabelige vaerdier angaar. Nybygningerne falder visuelt sammen med de ovrige driftsbygninger, og det vurderes derfor ikke at forringe de landskabelige, naturmaessige eller kulturhistoriske vaerdier, der ligger til grund for omradets status. Gyllebeholderen i det aabne ligger i et lille skovomraade

Der soeges om opfoersel af ny toklimastald pa 1.090 m². Udvidelsen sker i ovrigt i bestaaende stalde. Der opfoeres ikke nye gylletanke eller bygningselementer i ovrigt.

Ansogningen gennemfoeres i tre etaper. Foerste etape er opfoerselsen af toklimastalden. Eksisterende klimastalde er nedslidte, derfor har denne stald hojeste prioritet. Stalden opfoeres inden for 2 ar efter godkendelsens meddelelse. Anden etape omfatter loebende renovering af de eksisterende slagtesvinestalde efterhaanden som de tommes. Tredje etape omfatter ombygning og renovering af de eksisterende sostalde til slagtesvin, efterhaanden som soerne saettes ud. Denne renoveringsrunde forventes at tage op til 3 ar, saaledes at tredje etape er afsluttet senest 5 ar efter godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen bortfalder, saefremt den ikke er udnyttet inden 5 ar fra denne afgoerelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at ny to-klimastald er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansogte produktion. Der er stillet vilkaer om, at byggeriet skal vaere paabegyndt senest 2 ar efter godkendelsens meddelelse.

Pa baggrund af ansogningens beskrivelse af det ansogte byggeri, vurderes at nybygningerne er forholdsvist diskrete. Vurderingen bygger pa, at der stilles vilkaer om materialevalg. Stalden overholder gældende afstandskrav.

Denne godkendelse erstatter tidligere meddelte godkendelse af 7. februar 1994, da forudsætningerne for de miljomæssige vurderinger er aendret.

Det er Herning Kommunes vurdering, at de stillede vilkaer ved bedriftens ophaer, er tilstraekkelige i forhold til at undga forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljomæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

- Årsproduktion

De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødnings-

- 13.100 slagtesvin (30-108 kg) – 3.300 stipladser svarende til i alt 490,73 DE på i alt 5.100 stipladser.
- Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe det maksimale antal DE eller genekriteriet for lugt ikke overskrides.
 - Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - Når besætningen er nået på 490,73 dyreenheder i smågrise og slagtesvin,
 - besætningens/produktionens størrelse den 16. juni 2014 (5 år efter godkendelsens meddelelse).
 - I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra slagteriet og faktura for indkøb af smågrise for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvineenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen. Fakturaen skal indeholde antallet af indkøbte smågrise og gennemsnitsvægten på disse.

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

- Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
- Ved blanding af sprøjtemidler kan vand tilledes sprøjtebeholderen direkte fra vandforsyningen via en kontraventil, hvis der benyttes en sprøjtecomputer eller et vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank hvor der er mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.
- Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

- Der skal etableres gyllekøling i den nye to-klimastald, Kø-

bekendtgørelses⁴ definitioner.

Jævnfør vilkår 2 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 5 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed (+/- 5 til 10%) kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges, da dette kræver godkendelse. Ligeledes må der ikke være flere dyr på stald end der er stipladser til.

Reguleringen er mulig at styre, idet slagtevægt fremgår af slagterifregninger eller planårsopgørelser fra slagteri.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

Såvel eksisterende som ansøgt stalde og gyllebeholdere overholder gældende afstandskrav.

Den nye to-klimastald indrettes med delvis spaltegulv, som i reference systemet. De to eksisterende slagtesvinestalde har delvis fast gulv (25-49%), som i referencesystemet og drænet gulv og spalter. De øvrige stalde renoveres til slagtesvin og indrettes med 50-75 % fast gulv, som er bedre end referencesystemet. Alle stalde er således indrettet med staldsystemer der er reference eller bedre og dermed lever op til BAT i forhold til lav ammoniakfordampning. Undtaget herfra er dog den ene eksisterende slagtesvinestald med drænet gulv. Denne stald renoveres senere til BAT stald, idet den nuværende stand er god.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbagesug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd / boring, et vandløb eller en sø. Det kan tillades, at der tages vand fra hydrofor (markvanding), hvis påfyldningsslangen er forsynet med kontraventil.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager opfyldes

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

leeffekten af varmepumperne skal være 4 kW.

17. Det etablerede gyllekølingsanlæg i gyllekanalerne skal være i drift i 8.760 timer om året (hele året).
18. Der skal være tæller til registrering af timeforbrug og kW forbrug på varmepumpen til dokumentation af driftstiden
19. Den månedlige driftstid og kW forbrug skal indføres i driftsjournalen.

Lugt

20. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
21. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringning af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Gødnings- og ensilageopbevaring

22. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendomsniveau.
23. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

ved, at den nye to-klimastald opføres med 1/3 spaltegulv, hvilket giver en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % i forhold til fulldrænet gulv, jf BAT byggeblad nr 106.03-52. Derudover etableres der i stalden gyllekøling, som reducerer ammoniakfordampningen fra stalden med 4 pct. De øvrige stalde renoveres til slagtesvin og indrettes med 50-75 % fast gulv, som er bedre end referencesystemet.

Der ligger et C-målsat § 7 hedeområde i bufferzone 2, ca. 700 m sydøst fra stald og opbevaringslagre. Den højeste merdeposition i naturområdet som følge af udvidelsen er beregnet til 0 kg N/ha. Nærmeste § 3 område er en mindre sø 300 meter syd for ejendommen samt et C-målsat moseområde 1.200 meter syd for ejendommen.

Herning Kommune har vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet.

- Lugt

Det er Herning Kommunes vurdering, at en væsentlig medvirkende faktor til begrænsning af emission, er opretholdelse af en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde, derfor er det stillet vilkår om renholdelse af bedriften og dens omgivelser.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse og byzone, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Gødnings- og ensilageopbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 10,4 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Det vurderes, at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT. Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner mm.

Gyllehåndtering

24. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
25. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
26. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
27. Pumpning og udkørsel af gylle må kun undtagelsesvist foretages på lørdage, søn- og helligdage.

Transport

28. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
29. Transport til udspretningsarealerne må ikke ske igennem byområder tidsrummet mellem kl. 18.00 og 7.00.

Spildevand m.v.

30. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
31. Rengøring af sprøjtestyr samt påfyldning af sprøjtemid-

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspretning.

Det vurderes, at gyllevogne med egen sugepumpe og tilbage-løb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

På baggrund af afstanden og placering af naboen er der stillet vilkår til, hvornår der må ske pumpning og udkørsel af gylle.

I øvrigt henvises til nye skærpede regler for gyllehåndtering i Bekendtgørelse om ændring af Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 736 af 30-06-2008.

Således gælder:

- pumperøret skal sikres, så gyllen ikke kan pumpes ud, når pumpen ikke anvendes
- pumpen skal være forsynet med en timer, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen, end det, der svarer til en gyllevogn
- pumpen forsynes med en afbryder, der skal være låst, når pumpen ikke anvendes.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt i forhold til til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker hovedsageligt udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen. For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Udkørsel af gylle til arealerne, beliggende således, at kørsel dertil kun kan foregå gennem byområder, må kun foregå i dagstimerne, for at mindske generne i tættere bebyggede områder.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjtestyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads

del til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder eller i marken. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.

32. Al vask af maskiner og redskaber, skal såfremt det foregår på ejendommen foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
33. Det er ikke tilladt, uden særskilt tilladelse er opnået, at udlede tag- og overfladevand uden rester af husdyrgødning til dræn eller vandløb.

Uheld og driftsforstyrrelser

34. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
35. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest 3 måneder efter godkendelsens meddelelse til tilsynsmyndigheden.
36. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen og findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.
37. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Støj

38. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Dag	kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	kl. 18-22	45 dB(A)	(1 timer)
Nat	kl. 22-07	40 dB(A)	(½ timer)
Lørdag	kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

39. Maksimal værdien må om natten ikke overstige 55 dB(A).
40. Såfremt de stillede støjkrav ikke er overholdt, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsyns-

med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

Der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand ved Herning Kommune Der skal ligeledes søges særskilt tilladelse til afledning af sanitært spildevand ved Herning Kommune. Afledning heraf er ikke indeholdt i denne godkendelse.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel og ved pumpning af mælk.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

- Støj

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

De angivne støjvilkår 38 og 39 er gældende vilkår fra bedriftens eksisterende miljøgodkendelse.

myndigheden.

41. Porte og døre skal holdes lukkede for at reducere mulige støjgener for omboende.
42. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt.
43. Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

Skadedyr

44. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
45. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

Støv

46. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.
47. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

48. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
49. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

50. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
51. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
52. Tankning og påfyldning af olie skal til enhver tid ske på en

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På bedriften er der kun meget lidt natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamlles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

53. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
54. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
55. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
56. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

57. Der må kun udbringes husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer (191,32 ha ejet/lejet areal samt 375,35 ha aftalearealer) jf. bilag 3
58. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
59. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
60. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
61. Der skal forlægge dokumentation for at, svinegylle svarende til mindst 223 DE (ved fuld produktion) fraføres og udspreddes på aftalearealer.
62. Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne inden udbringning på disse arealer
63. Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udspreddning på de i ansøgning angivne aftalearealer (jf. bilag 3)

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen samt at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Der gøres opmærksom på, at der er øvrige regler i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007.

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Der udbringes 267,8 DE på ejede og forpagtede arealer, 191,32 ha. Der modtages ikke gylle til udbringning på arealerne fra andre ejendomme.

Ingen af de ejede/forpagtede arealer er beliggende i nitratklasse. En stor del af de ejede eller forpagtede arealer (114,03 ha) ligger i nitratfølsomindvindingsområde og i område med særlig drikkevandsinteresse. Der er ikke udarbejdet indsatsplan for områderne. På baggrund af de standardsædskifter, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af udvaskningen og fosforbalancen fra husdyrbruget og dermed også til grund for overholdelsen af de fastlagte beskyttelsesniveauer, vurderer kommunen, at en nitratudvaskning på mellem 49 og 69 mg/l ved udvidelsen er acceptabel, da der ikke sker en merbelastning.

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor, men kravet om P-overskud er overholdt, og det er derfor ikke relevant at kræve en yderligere reduktion.

Der er mere end 6,5 km fra udbringningsarealerne til nærmeste EF-habitatområde nr. 64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i

samt i henhold til gældende regler.

64. På aftalearealerne må der afsættes flg. til hver bedrift:

Bedrift	Mark nr.	Maksimal Af-sætning*
Kølkærvej 59, 7400 Herning	14, 55, 56, 56a, 58, 58a og 58b (44,43 ha)	45,36 DE
Hedegårdvej 8, 7400 Herning	1 og 2 (43,73 ha)	64,19 DE
Lægdgårdsvej 2, 7430 Ikast §16	Lægdgårdsvej 2 (95,93 ha)	63,15 DE
Kirkekesvinget 26, 7400 Her- ning	54 (45,14 ha)	63,1 DE
Langelundvej 13, 7400 Her- ning	Langelundsvej 13 (10,29 ha)	14,4 DE
Ladelundvej 16, 7400 Herning	16 (23,05 ha)	32,2 DE
Bjødstrupmarken 4, 7400 Herning §16	3, 5, 11, 12, 29, 30, 31, 32, 34, 37, 38 og 39 (112,81 ha)	159,7 DE

*Ved anvendelse af de generelle harmoniregler. For de arealer der er omfattet af lovens §16, fremgår den faktiske maksimale afsætning i §16 godkendelsen for arealerne.

Nørlund Plantage". Herning Kommune vurderer derfor, at den øgede ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af naturtyper, der er udpegningsgrundlag for habitat-området.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning, derudover nedfældes flydende husdyrgødning indenfor 1.000 m fra § 7 areal jf. krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Herning Kommune vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af naturtyper, der er udpegningsgrundlag for habitat-området.

Godkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper. Det vurderes, at harmoniarealet er overholdt.

Der afsættes mindst 223 DE gylle til 375,35 ha aftalearealer. En del af disse arealer er beliggende i NFI område. Der er meddelt tilladelse til udbringning af gylle på disse arealer, hørende til Lægdgårdsvej 2 (Ikast Kommune) og Bjødstrupmarken 4, efter husdyrlovens § 16. Det bemærkes, at aftalearealerne omfatter en række alternative arealer, således at den samlede kapacitet af aftalearealerne overstiger kravet i nærværende afgørelse. Det vurderes, for de øvrige aftalearealer, at det er tilstrækkeligt at stille vilkår om, hvilke arealer der er tale om, og at udspreddingen sker efter gældende regler.

I forhold til udspredding er BAT at tage højde for udspreddings-arealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte. Det vurderes, at bedriften lever op til BAT.

Vilkår for miljøredegørelser

65. Der skal i forbindelse med byggeriet, på bedriften foretages et energif eftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energi-spareforslag. Rapporten skal sammen med byggeanmeldelsen eller når byggeriet er færdigmeldt indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
66. Bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.

Miljøteknisk vurdering

- miljøredegørelser

Disse vilkår er, efter aftale med ansøger, indføjjet med henblik på at skabe større åbenhed og forståelse for virksomhedens miljøforhold.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på:

- At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

På ejendommen foreligger en miljøgodkendelse til en produktion på ca. 24 DE mindre end det ansøgte. Alternativ til gennemførelse af det ansøgte ville være en forsættelse af ejendommens nuværende produktion. I forbindelse med foreliggende miljøgodkendelse af bedriften er det ansøgers ønske, at etablere en ny to-klimastald, som ville forbedre staldforholdene for smågrisene på ejendommen.

Pga den aktuelle produktionsøkonomi kan byggeriet af smågriseholdet (toklimastalden) muligvis blive udsat, og ejendommen drives videre med det ansøgte dyrehold. Opføres stalden ikke, vil dyreholdet på ejendommen muligvis blive mindre end det ansøgte, og godkendelsen vil herefter omfatte et mindre antal dyreenheder end det ansøgte, reguleres af vilkår 2 og 11 i miljøgodkendelsen.

Ansøgningen gennemføres i tre etaper. Første etape er opførelsen af toklimastalden. Eksisterende klimastalde er nedslidte, derfor har denne stald højeste prioritet. Stalden opføres inden for 2 år efter godkendelsens meddelelse. Anden etape omfatter løbende renowing af de eksisterende slagtesvinestalde efterhånden, som de tømmes. Tredje etape omfatter ombygning og renowing af de eksisterende sostalde til slagtesvin, efterhånden som søerne sættes ud. Denne renowingsrunde forventes at tage op til 3 år, således at endelig afslutning sker 5 år efter godkendelsens meddelelse.

Alternativ til forsættelse af produktionen på ejendommen vil være nedlæggelse af den nuværende produktion, da eksisterende sostalde er nedslidte og ikke kan overholde kravet om løsgående drægtige søer i år 2013.

Kommentarer til udvidelsen

I nabo/partshøringen er der ikke kommet bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse.

Udtalelse fra Ikast-Brande kommune

Følgende afsnit er konklusion på Ikast-Brande kommunes udtalelse:

Mark 46 ligger inden for et område, der udgøres af lavbundsarealer, som ikke har et højt indhold af jern (benævnes fosforklasse II, hvis det er drænet). Ifølge ansøgningen er marken ikke drænet, hvilket Ikast-Brande Kommune finder sandsynligt. Mellem mark 46 og Hesselbjerg Bæk med tilløb er der læhegn, som udgør en relativ bred, udyrket bræmme langs vandløbene. Ikast-Brande Kommune bemærker i forlængelse heraf, at markerne generelt ligger i relativt fladt terræn, og at risikoen for erosion og overfladeafstrømning til vandløb og grøfter fra markerne vil være minimal.

Mark 46 ligger i umiddelbar nærhed af et hedeareal, som er omfattet af § 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*. Mellem mark 46 og hedearealet er der et læhegn, som kan medvirke til at opfange eventuel vindafdrift fra marken.

Den fremtidige drift forventes ikke at medføre væsentlige ændringer i påvirkningen af vandhullet på mark 4.

Der henvises til bilag 8, hvoraf markernes beliggenhed ifht. udpegede områder mv. fremgår.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste og ovenstående, at de pågældende udbringningsarealer vil blive drevet ved brug af den bedste tilgængelige teknik, og at de pågældende arealer vil blive drevet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Opmærksomheden henledes i den forbindelse særligt på de generelle regler med hensyn til udbringning af husdyrgødning inden for 1.000 m fra naturarealer, der er omfattet af § 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, samt inden for 200 m fra byzone – og på de til enhver tid gældende generelle miljøregler om sprøjtning og gødskning nær vandløb og søer.

Ikast-Brande Kommune finder det således i det konkrete tilfælde ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår til driften af de pågældende arealer beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Det er Herning Kommunes vurdering, på baggrund af ovenstående udtalelse, at der ikke er baggrund for at stille yderligere skærpede vilkår mht. ammoniakpåvirkning for arealer beliggende i eller op til Ikast-Brande kommune.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- Anlæg
- Energi
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,3 km NØ for Hauge by og ca. 1 km syd for udlagt byzoneområde ved motorvejen mellem Ikast og Herning (HI-park).

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse. En del markskel er markeret med levende hegn. Nærmeste naturområde er en hede ca. 660 m mod sydøst. Området er også registreret efter § 7 i naturbeskyttelsesloven.

Bygningsmæssigt udvides produktionen i ny to-klimastald på 1.090 m², samt i eksisterende stalde. To-klimastalden bygges i farver der harmonerer med de øvrige stalde.

Gældende afstandskrav er overholdt for både bygninger og gylleopbevaringsenheder.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg fremstår som en driftsmæssig enhed.

Det vurderes, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

Generelt i forhold til naboer kan det oplyses at kommunen aldrig har modtaget klager over lugt, støv og støj fra ejendommen.

Der er ansøgt om tilladelse til etablering af et dyrehold på 490,73 DE i smågrise og slagtesvineproduktion. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Kravet på de 5 år er sat efter ansøgerens ønske. Omlægning af driften fra sohold til slagtesvineproduktion samt renovering af staldene og opførelse af en ny toklimastald til smågrise forventes ikke muligt indenfor den almindelige 2 års periode, der hæftes på udvidelser. Den pressede situation i byggebranchen kan yderligere forsinke processen. Endvidere har ansøger anført økonomiske overvejelser som årsag til den forlængede periode for udvidelsen.

- kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er ikke andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

- lugt

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges.

Geneafstande og faktiske afstande (i meter) fra ejendommen til hhv. nærmeste nabo, byzone og samlet bebyggelse er beregnet som følger:

	Beregnet geneafstand i meter – ukorrigeret	Faktisk afstand i meter
Enkeltbolig	262*	392,69**
Samlet bebyggelse	685,71	
Byzone	890,44*	964,74**

*) Korrigeret geneafstand.

**) Vægtet gennemsnitsafstand

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug (Skellundvej 4), ligger ca. 340 meter (middelfafstand) fra staldanlægget. Den korrigerede geneafstand til nabobebyggelse er beregnet til 262 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er beregnet til 392,69 meter. Den korrigerede geneafstand i nudrift er beregnet til 299,96 meter.

Afstanden til nærmeste byzone (HI-park) er ca. 980 meter. Den korrigerede geneafstand er beregnet til 890,44 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er beregnet til 964,74 meter. Den korrigerede geneafstand i nudrift er beregnet til 913,58 meter.

Den korrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor der er korrigeret for bl.a. vindretning og udegående dyr. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscreening af staldafsnit, som er placeret længere væk end 1,2 gange geneafstanden. Den vægtede gennemsnitsafstand er en beskrivelse af den reelle afstand mellem staldafsnitene og omboende. Den vægtede gennemsnitsafstand beregnes kun for de staldafsnit, som ikke er bortscreenet ved at ligge længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

For begge områder er genekriteriet overholdt, da den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand.

Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse (Hauge) er ca. 1.300 meter. Lugtgeneafstand hertil er beregnet til 685,71 meter. Genekriteriet er overholdt, idet geneafstanden er kortere end den faktiske afstand.

Der er stillet krav om drift af det lovpligtige overbrusningsanlæg, som er etableret på bedriften. God drift og styring af overbrusning af gødearealer kan medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, kan også give anledning til lugt. På grund af afstanden til nærmeste nabo kan der stilles skærpede krav til overpumpning og udkørsel.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land, og såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Vilkåret overføres fra ejendommens tidligere gældende miljøgodkendelse (vilkår 11 heri).

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmands-praksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Ejendommens driftsbygninger er opført i forholdsvis smalle bygninger, dermed bliver bygningshøjden og lyspåvirkningen til omgivelserne mindre end hvis der f.eks. var opført en stor åben stald til produktionen. I staldene er langt hovedparten af belysningen i aften- og nattetimerne slukket, eneste undtagelse herfra er fare- og løbestald, hvor det af hensyn til dyrene kan være nødvendig at tænde belysningen delvis. I staldene er ikke ovenlys eller store vinduespartier, som kan genere omgivelserne med lysudstråling. Det forventes derfor ikke, at belysningen i staldene vil give anledning til gener for omgivelserne.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Herning Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre naboerne mod væsentlige gener fra landbruget på Hesselbjergvej 12.

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen.

Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Oplag af affald, herunder også døde dyr, må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssig ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker fortrinsvist udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen. Der vil blive enkelte kørsler gennem Hauge by, for at nå fjerntliggende arealer.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Der er tale om en meget lille udvidelse af produktionen i forhold til ejendommens nuværende produktion, den ansøgte vil derfor kun medføre en minimal forøgelse af forbruget af foder m.v. Det større behov for transport vil formentlig blive modvirket af mulighed for bedre planlægning af transport, samt at der løbende sker en forøgelse af transportkapaciteten pr transport.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse af transportbehovet efter udvidelsen, som ikke udvides i antal i forhold til nudrift, ikke vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

BAT staldanlæg mv.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af ansøgningens begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger. De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystem	Den nye to-klimastald indrettes med delvis spaltegulv, som i reference systemet. De to eksisterende slagtesvinestalde har delvis fast gulv (25-49%), som i referencesystemet og drænet gulv og spalter. De øvrige stalde renoveres til slagtesvin og indrettes med 50-75 % fast gulv, som er bedre end referencesystemet. Alle stalde er således indrettet med staldsystemer der er reference eller bedre og dermed lever op til BAT i forhold til lav ammoniakfordampning. Undtaget herfra er dog den ene eksisterende slagtesvinestald med drænet gulv. Denne stald renoveres senere til BAT stald, idet den nuværende stand er god.
Gyllekøling	I den nye smågrisestald etableres der gyllekøling. Køling af gyllen i kanalbunden giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra gyllekøling anvendes til opvarmning af klimastalde, samt til opvarmning af varmt brugsvand. Investeringen til kølepumper og det vandbårne system anslås til 400.000 kr. Hertil kommer driftsomkostningerne der primært udgøres af strøm til anlægget. Denne er afhængig af, hvor meget der køles på gyllen
Overbrusningsanlæg	Der overbruses i alle stalde, - klimastalde dog ikke før grisene vejer over 20 kg. Disse undtagelser foretages af velfærdsmæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin. Der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal eller ejerkrav til produktionen. Ejendommen råder over et ganske betragteligt udsprædningsareal set i forhold til nudriften. Udgiften til et separationsanlæg er på mindst 1.000.000 kr. + driftsomkostninger synes irrelevant når ansøger råder over udsprædningsareal til hele driften.
Gylleforsuring	Forsuringsteknikken er meget effektiv til fjernelse af ammoniak. Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Investering anslås til 1.000.000 kroner hertil lægges udgifter til den daglige drift (el og svovlsyre). Den samlede udgift til drift og afskrivning anslås til ca. 200.000 kr / år. Investeringens størrelse holdt op imod andre tiltag gør at denne teknologi ikke synes at være relevant i nærværende projekt.
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone
Kemisk luftvasker	Kemisk luftvasker reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skal samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af renseren. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man i soproduktioner arbejder med mange mindre sektioner (farestalde) der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov. Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.
Mere effektiv fodring	Anvendes i en vis udstrækning, da der er økonomisk incitament hertil. Ønskes ikke anvendt som virkemiddel med efterfølgende vilkår
Benzoesyre i foderet	Benzoesyre anvendes som teknologi i foderet til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med forventet prissætning af Benzoe syre i 2009 vil omkostningen udgøre ca. 3 kr/smågrise Tilsætning af Benzoesyre er valgt fra i nærværende projekt.
Ændring af ventilationsafkast	Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtubredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Der ikke vurderet økonomi på denne teknologi.

Herning Kommune vurderer, at ansøger, med ovennævnte beskrivelse af begrundelser for til- og fravalg har taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet for et svinebrug af denne størrelse og med den ønskede udvidelse og ændring.

Energi

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Derfor er der stillet vilkår om at der skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller – konsulent og bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Som energibesparende foranstaltning er der varmeindvinding fra en del af staldanlægget. Varmen genanvendes til varmt vand og gulvvarme i klimastald og farestald, samt opvarmning af stuehus og varmt vand til stuehus.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem godt landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

Herning Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive gennemført ud fra behovet på den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften

kan indplaceres med karakteren høj indenfor systematik og information er bl.a. at bedriften udfærdiger en miljøredegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, samt relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier på ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, ellers går planen i glemmebogen og planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er udarbejdet beredskabsplan for bedriften, jf. bilag 8. Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft er der desuden stillet vilkår om at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

For at sikre at der ikke forekommer punktforurening i forbindelse med pumpning af gylle fra lagertank til gyllevogn, er der i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at der ved anvendelse af stationær pumpe etableres betonplads med opsamling af evt. spild. Alternativ hertil kan der anvendes gyllevogn med egen sugepumpe.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspredd med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbagesug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd / boring, et vandløb eller en sø. Det kan tillades, at der tages vand fra hydrofor (markvanding), hvis påfyldningsslangen er forsynet med kontraventil.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008), idet der gøres opmærksom på, at ejeren af overjordiske ståltanke under 6000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skulle være sløjfet senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige ståltanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skal sløjfes senest d. 31. august 2008.

Det vurderes, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 10,4 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

113,9 ha af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Der er lavet udvaskningsberegninger for udspretningsarealerne. Beregningerne viser, at udvaskning ligger på 69 mg/l ud af rodzonen for de udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Der sker med udvidelsen ingen merudvaskning.

Det vurderes, ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område.

For de arealer som ligger i nitratfølsomme områder er det vurderet, at udvaskningen ikke vil påvirke miljøet væsentligt, hvis udvaskning ligger på eller under 69 mg/l.

For arealer i områder udenfor nitratfølsomme indvindingsområder og med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt. (bilag 5)

BAT og god landmandskab i forhold til udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspretning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT.

Overfladevand

- vandløb og søer

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af Fjederholt Å, som afvander via Rind Å til Skjern Å. Der er en række mindre søer indenfor 1.000 meter fra ejendommen og tæt på nogle af jorderne. Ingen af disse søer er dog (særskilt) målsatte.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Målsætningen for Rind Å og Fjederholt Å er opfyldt (devist opfyldt på visse strækninger).

Den anden del af ejendommens jorder afvander via Hammerum Å til Herningsholm Å til Storåen. Målsætningen for Hammerum Å og Herningsholm Å er opfyldte.

Det vurderes, at de ansøgte arealer ikke bidrager til, at målsætningen ikke kan opfyldes.

Udbringningsarealerne er i få tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Der er kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at udvidelsen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningen.

- Fjord opland

Ejendommen og udspreddningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord.

Størstedelen af Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, Ramsarområde og EF-habitatområde og af den grund er kommunen internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi.

Målsætningerne for fjordene er ikke opfyldt. Fjordene er påvirket af for store tilløbninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjordene.

Næringsstofbelastningen vanskeliggør opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Nitrat

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3, som er de kvælstof-følsomme områder i forhold til hav & fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, er arealerne robuste, da man har vurderet at mellem 75-100 % af kvælstoffet tilbageholdes. Det vil sige, at det er vurderet at recipienten (primært det marine miljø) er robust i forhold til nitratudledning samt at reduktionspotentialet er højt (reduktion af nitrat til frit atmosfærisk kvælstof) mellem marken og recipienten. Derfor er de generelle harmoniregler tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand og der er ikke krav om yderligere vilkår.

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnes på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Der er valgt referencesædskiftet, og derfor stilles krav om dette eller bedre. Valg af sædskifte har nemlig stor betydning i beregningerne af udvaskningen og fosforoverskuddet.

Der er valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle arealer.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 1,4 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er ligeledes 1,4 DE/ha.

Da DE_{reel} er mindre end eller lig med DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. Udvasningen af N er beregnet af via Farm-N til 86,1 kg N/ha uden virkemidler og 86,1 kg N/ha med virkemidler. Således er dette også overholdt. Der er altså valgt virkemidler der sikrer, at kvælstofudvaskningen ikke øges. Til

sammenligning er N-udvaskningen i nudrift beregnet til 86,8 kg N/ha. Dvs. udvaskningen falder med 0,7 kg N/ha i forhold til nudrift situationen.

Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor.

Udbringningsarealerne ligger næsten udelukkende i fosforsårbarhedsklasse 0 (157,78 ha). Et antal marker, svarende til 33,54 ha ligger helt eller delvist i fosforsårbarhedsklasse 2. Det er vurderet at størstedelen af arealerne er robuste ift. fosfortab. Der er derfor ingen særlige restriktioner til fosfor for disse udover de generelle harmoniregler. Arealerne i P-klasse 2 ligger i lavbund og er drænede. Der er stillet skærpede krav i beregningssystemet til disse.

I ansøgt drift udspreddes der 26,1 kg P/ha og der fraføres 21,6 kg P/ha hvilket giver et gennemsnitlig fosforoverskud på alle arealer på 4,5 kg P/ha.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end harmonireglerne giver mulighed for.

Afskæringskravet (det maksimale fosforoverskud) er beregnet til 4,50 kg P/ha/år, bedriftens fosforoverskud skal derfor være mindre end eller lig 4,5 kg P pr ha pr. år beregnet efter vejledningens retningslinjer. Afskæringskravet er dermed netop overholdt idet der udbringes 2,2 kg/år mindre fosfor end afskæringskravet. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning.

Det vurderes ud fra beregningerne, at dyreholdet ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af Ringkøbing Fjord og Nisum Fjord.

- Internationale naturbeskyttelsesområder

Størstedelen af Ringkøbing Fjord og Nisum Fjord, samt store landområder omkring fjordene er udpeget som Ramsarområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde og af den grund er kommunen internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde. EF-fugle beskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU. EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Ingen af udspreddingsarealerne ligger indenfor dette område, men ejendommen og udspreddingsarealerne ligger i oplandede til Nisum og Ringkøbing Fjorde.

Ca. 6,5 km fra ejendommen ligger nærmeste EF-habitatområde nr. EF-habitatområde nr. 64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nør-lund Plantage", jf. bilag 5). Arealerne afvander ikke til dette.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Det er vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Samlet er det vurderet, at de generelle afskæringskriterier, samt de stillede vilkår i øvrigt, er tilstrækkelige til at sikre udpegningsgrundlaget i de nævnte habitatområder.

- Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke fjorden, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Da ejendommen overholder de generelle landbrugsregler, er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i havområderne.

Udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen medfører ikke væsentlige påvirkninger af relevante vandløb. Bedriften overholder de generelle landbrugsregler. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand at ansøgte projekt overholder det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Ringkøbing og Nissum Fjord. Der er ikke naturområder hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

Natur

- Arealstatus

Ejendommen og driftsbygningerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde.

Økologiske spredningskorridorer

Spredningskorridorer er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i et område, der er udpeget som økologiske spredningskorridorer.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger efter Museumslovens § 29a på eller langs ejendommens arealer. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Fredede fortidsminder

Der er ikke umiddelbart gravhøje på eller ved udspretningsarealerne. Det bemærkes dog, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

- Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort (bilag 3 og 4) er angivet, hvilke naturtyper der ved ejendommen og ved ejendommens arealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse og hvilke af disse der jf. kommunen er udpeget efter § 7 i lov om husdyrbrug (bilag 3).

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

- 700 Sydøst for staldanlægget ligger en hede > 10 ha. Heden er C-målsat i Regionplanen fra 2005.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1.000 m ift. Ejendommen er:

- Rundt om ejendommen ligger en række mindre ikke målsatte søer, omfattet af § 3 pga. større end 100 m².
- Ca. 1.200 m syd for ejendommen, ligger et moseområde. Moseområdet er C-målsat i Regionplanen fra 2005.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. Kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringningsarealet.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødsning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1.000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens⁵ §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 3 og 4) er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften og udbringningsarealerne er registreret efter § 7 og hvilke udbringningsarealer der ligger indenfor bufferzonen og derfor omfattes af krav om nedfældning.

Udvidelsen medfører en mindre emission fra anlægget på ca. 435 kg N/år, således at den samlede emission bliver i alt på ca. 7352 kg N/år. Bedriften ligger indenfor bufferzone II i forhold til § 7 arealer. Der er tale om et hedeareal ca. 700 m sydøst for ejendommen. Det beregnede bidrag til § 7 arealet fra stald og lager er beregnet til 0 kg N/ha, hvorfor der ikke stilles yderligere reduktionskrav. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 15 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tilsvarende staldsystem. Med den valgte staldsystem samt etablering af gyllekøling i den nye toklimastald overholdes kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager. Der reduceres med 2 kg N/år udover det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Heden, som er registreret efter både § 7 og § 3, er C-målsat i Regionplanen fra 2005. Heden har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 10-15 kg N/ha/år.

De nævnte planter og naturtyper findes naturligt under næringsfattige forhold, og er dermed følsomme overfor en forøgelse i kvælstofdepositionen. Tålegrænsen for hederne er relativt lav, og baggrundsbelastningen i området vurderes allerede højere end tålegrænsen. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 18,36 kg N/ha/år.⁶

Udvidelsen medfører en reduktion i kvælstofdeposition, og derfor vurderes udvidelsen og ændringen ikke at få en væsentlig betydning for de omtalte naturtyper og deres plantesamfund.

Det vurderes, at nærområdet omkring husdyrbruget ikke rummer næringsfattige naturtyper, der kan karakteriseres som EF-habitatnaturtyper.

- Kumulativ effekt

Da bedriften ligger mindre end 1.000 meter væk fra nærmeste § 7 område skal der normalt undersøges for andre ejendomme med mere end 75 DE, men da den højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0.0 kg N/ha vil udvidelsen ikke medføre en kumulativ effekt.

- Forhold Natura 2000-områder

Ingen af bedriftens arealer ligger inden for områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

⁶ Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug

Bedriftens driftsbygninger ligger ca. 6,5 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde nr. 64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage". Da svinebedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Depositionen fra punktkilden på alle disse arealer er beregnet til maksimalt 0,00 kg N/ha/år.

Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af svinebedriften vurderes jf. habitatbekendtgørelsen derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder.

Artsfredninger og rødlistearter og Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, vandflagermus og langøret flagermus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

Damflagermus er sjælden i Danmark, med hovedudbredelsesområde i Midt- og Østjylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst indenfor dette område. Ud fra artens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Flere arter af småflagermus forekommer i Midtjylland og/eller Vestjylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst indenfor området. Ud fra artens levevis vurderes det, at de ikke vil blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus er kun kendt fra Limfjordsområdet. Da arten ikke er kendt fra dette området, vurderes det, at projektet ikke har nogen indflydelse på arten.

Løgfrø er vidt udbredt i Jylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst indenfor området. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent. Der er ingen vandhuller indenfor udbringningsarealerne, det vurderes derfor, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i stort antal i Vestjylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst i området. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer. Der er ingen vandhuller indenfor udbringningsarealerne, det vurderes derfor, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Odderen forekommer i store dele af Jylland. Den forekommer muligvis i området. Ud fra artens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjælden bl.a. i den vestlige del af Midtjylland. Egnede levesteder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, vejkanter, jernbaneskrånninger og grusgrave. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Stor vandsalamander er almindelig i det meste af landet. Kommunen er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst i området. Arten yngler i vandhuller, der ikke er beriget med næringssalte. Der er ingen vandhuller indenfor udbringningsarealerne, det vurderes derfor, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer bl.a. i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis i området. Der er ingen vandhuller indenfor udbringningsarealerne, det vurderes derfor, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn kølleguldsmed findes kun i nogle få store jyske å systemer, blandt andet i Skjern Å. Der er mere end 20 km fra udbringningsarealerne til levestederne i Skjern Å. Grøn kølleguldsmed lever i larvestadiet i rene, iltrige og kølige vandløb. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Skjern Å. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på Grøn kølleguldsmed.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip fra gylletanke). Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at dette ikke sker. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udspretningsområdet ikke vil have nogen negativ effekt på arterne

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Herning Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁷

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften
- Regionplanens målsætninger og retningslinier, Herning Kommuneplan 2009-2020

Kommunen er opmærksom på, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Endvidere er kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. under løbende revision. Desuden er både beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, er tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen uden for bufferområderne. Dette skyldes, at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det kommunens opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt

⁷ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

For Herning Kommunes samlede vurdering af udvidelsen på Hesselbjergvej 12 gælder, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret på oplysninger fra ansøger og angiver således, sammen med relevante kortbilag forudsætningerne for afgørelsen

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Anton Agerskov
Adresse: Hesselbjergvej 12, 7400 Herning
Telefon: 97119445
Mobil: 40199445
e-mail: ant@dlgtele.dk.

Driftsstart staldanlæg: Ved godkendelse
Byggeri forventes afsluttet: 1/6 2011
Driftsstart staldanlæg: 1/9 2011

Ansøgningen gennemføres i princippet i tre etaper. Første etape er opførelsen af toklimastalden. Eksisterende klimastalde er nedslidte, derfor har denne stald højeste prioritet. Stalden opføres inden for 2 år efter godkendelsens meddelelse. Anden etape omfatter løbende renovering af de eksisterende slagtesvinestalde efterhånden som de tømmes. Tredje etape omfatter ombygning og renovering af de eksisterende sostalde til slagtesvin, efterhånden som søerne sættes ud. Denne renoveringsrunde forventes at tage op til 3 år, således at endelig afslutning sker 5 år efter godkendelsens meddelelse.

Oplysninger om ejendommens placering

Staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i landzone.

Ejendommens staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i primær jordbrugsområde.

Bygningsmæssigt er der tale om etablering af en ny to-klimastald til smågrisene. Stalden opføres i elementer, som ligner ejendommens nuværende byggeri fortrinsvis opført i elementbyggeri (grå farver, som eksisterende). Taget beklædes med cementtagplader, som ekst. Stalde. Bygningshøjde bliver ca. 6 meter.

Stalden højde og bredde bliver som ejendommens eksisterende byggeri. Stalden opføres øst for det nuværende bygningsfelt – se bilag 1. Der vil ikke være oplyste facader, ligesom der ikke etableres udendørs lysanlæg i forbindelse med opførelse af den nye stald. Omkring gyllebeholdere og en del af driftsbygningerne er der etableret afskærmende beplantning, i forbindelse med opførelse af den nye stald er der ikke planer om etablering af yderligere beplantning.

Undersøgte alternativer

Alternative muligheder for placering af staldanlægget er overvejet men fundet problematiske i forhold til geneafstande vedr. naboer og naturområder. Det er derfor besluttet at fastholde placeringen på ejendommen og i stedet gøre en indsats ved at gennemarbejde anlæggets udformning for her at minimere påvirkningen på omgivelserne. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interesser er det ejer og rådgivers vurdering at den valgte placering ved det eksisterende gårdanlæg vil give det bedste helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen. 0-alternativet (videreførelse af nudriften) skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring ejendommen ikke øges yderligere. Det nuværende so anlæg er ved at være nedslidt. Ligeledes kan ejendommen ikke overholde dyrevelfærdsloven med kravet om løsgående drægtige

søer fra år 2013. 0-alternativet vil i praksis betyde en lukning af produktionen på ejendommen, da den tilladte slagtesvineproduktion på ejendommen ikke vil være rentabel. Hermed går der arbejdspladser direkte tabt på ejendommen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Landskabelige hensyn

Ejendommen ligger i et landbrugsområde sydvest for Ikast (HI-park), der er nærmeste by.

Som ovenfor anført er der ikke oplyste facader på ejendommen, der er forskellige steder placeret udendørs lys som anvendes ved f.eks udlevering af grise o.lign. Belysningen anvendes kun i det tidsrum, der er behov for det f.eks ved udlevering af grise. Enkelte marker der anvendes til udspreddning af husdyrgødning er drænet, hvor der har vist sig behov for det.

Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	340 m
Byzone	Ca. 1 km
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 1,3 km

Alle afstandskrav efter § 8 i lov om miljøgodkendelse er jf. det oplyste overholdt.

Udover ejendommen Hesselbjergvej 12 drives ejendommen Skellundvej 3. Skellundvej 3 drives uden husdyrhold det samlede tinglyste areal til ejendommen er 105,2 ha.

Husdyrgødning

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen:

Der produceres årligt 9.528 m³ gylle inkl. vaskevand (500 m³), der ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten er beregnet til 10,4 måneder.

Opbevaringskapacitet for gylle				
Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	1985	2008	1.060	15
Gyllebeholder 2	1987	2008	1.530	21
Gyllebeholder 3	1991	2001	1.530	21
Gyllebeholder 4	1994	2004	1.530	21
Gyllebeholder 5	1988	2008	1.600	22
Forbeholder + gyllekanaler	-	-	1.000	-
I alt			8.250	100

Der er ikke oplag af fast møg i mødding på ejendommen.

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme. Der modtages ikke slam eller andet affald til udspreddning på udspreddingsarealet.

Gyllebeholderne er forsynet med heldækkende flydelag. Der føres løbende kontrol og logbog for sikring af og dokumentation for gyllebeholderernes flydelag.

BAT opbevaring

Overdækning af gyllebeholder medfører en mindre ammoniakfordampning fra lageret. Den økonomiske konsekvens af at overdække 1 gyllebeholder er anslået til at være 300.000 kr. På den baggrund er tiltaget fravalgt.

BAT-udbringning

Gylle nedfældes tæt på arealer der er sårbare eller udbringes med slæbeslanger. Det tilstræbes, at gylle udbringes på hverdage indenfor normal arbejdstid. Transport af gylle til marker foregår af de under afsnit "Transport" angivne køreveje, således at gener fra transporterne begrænses mest muligt. Håndtering af gylle sker efter god landmandspraksis.

Foder

På ejendommen fremstilles hovedparten af det foder, der anvendes til dyrene. Foderet fremstilles af korn dyrket på ejendommen, samt indkøbt tilskuds foder. Fremstilling af foder foretages i lukket lade, hvorfor støj og støv ikke udledes til omgivelserne. Til smågrisene indkøbes færdigblandet foder.

Det årlige foderforbrug vil være 610.000 FE/år til smågrise og 2.620.000 FE/år til slagtesvin, baseret på normtal.

Alt indkøbt foder leveres og i løs vægt og opbevares i siloer på ejendommen (Se bilag 1). Kornopbevaringen foretages dels i gastæt silo og dels i plansilo i maskinhus (Se bilag 1).

BAT foder

Der anvendes på ejendommen foderoptimering. Således fodres smågrise og slagtesvin med flere forskellige foderblandinger. Disse blandinger er næringsstofftilpasset grisenes aktuelle fysiologiske tilstand. Dette minimerer næringsstofindholdet i gødningen.

Benzoesyre

Benzoesyre anvendes som teknologi i foderet til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med forventet prissætning af Benzoe syre i 2009 vil omkostningen udgøre ca. 3 kr/smågrise Tilsætning af Benzoesyre er valgt fra i nærværende projekt.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed

Ejer	Antal (ha)	Udbringning (DE)
Egne og forpagtede arealer i alt	191,32	
Egne arealer	147,87	267,8
Forpagtede arealer*	43,45	
Udbringning (DE) i 2007		
Jørgen Brøcker, Kølkærvej 55, 7400 Herning	7,5	10,5
Torsten Hansen, Bjødstrupvej 84, 7400 Herning	16,23	22,72
Birthe Vesterbæk, Hesselbjergvej 20, 7430 Ikast	2,3	3,22
Verner Nielsen, Fastrupvej 7, 7400 Herning	9,3	13,02
Leif Pedersen, Hesselbjergvej 8, 7400 Herning	8,12	11,36
Aftalearealer**	375,35	Mindst 223
		Udbringning (DE) i 2007
Erik Lund, Kølkærvej 59, 7400 Herning	44,43	32,35
Jacob Bjerre, Hedegårdvej 8, 7400	43,73	22,89

Herning		
Kåre Birk, Lægdgårdsvej 2, 7430 Ikast	95,93	44,07 Ikast kommune behandler ansøgning om godkendelse af disse arealer efter § 16
Poul Erik Poulsgaard, Kirkesvinget 26, 7400 Herning	45,14	30,73
Sigvald Christensen, Langelundvej 13, 7400 Herning	10,29	7,84
Svend Skou Olesen, Langelundvej 16, 7400 Herning	23,05	25,78
Torsten Hansen, Bjødstrupmarken 4, 7400 Herning	112,81	19,47 Der er søgt om godkendelse af disse arealer efter § 16
Ialt	566,67	490,8

*Der er indgået forpagtningsaftaler for i alt 43,45 ha.

** Der er indgået aftale om udbringning af gylle på i alt 375,35 ha. Der udbringes på disse i alt mindst 223 DE. De øvrige aftalearealer forventes ikke at være omfattet af krav om arealgodkendelse.

Det fremgår af ovenstående skema, at aftalearealerne omfatter en række alternative arealer, således at den samlede kapacitet af aftalearealerne overstiger kravet i nærværende afgørelse. Der vil mindst blive udbragt 223 DE til arealerne.

Udbringingsarealerne og beliggenhed af disse ifht. natur; NFI og grundvand samt fosforsårbarhed fremgår af bilag 3, 5 og 6.

Harmoniarealet

Med en belastning på 1,4 DE pr. ha på egne/forpagtede og aftalearealer og en besætning på 490,73 DE er harmoniarealet beregnet til 350,52 ha. Arealer fremgår af bilag 3.

Bedriftens produktion, indretning og drift

Produktionen

Produktionen før og efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel:

Dyretype	Før udvidelsen		Efter udvidelsen		Ændring i DE
	Antal	Antal DE	Antal	Antal DE	
Årssøer	440	102,6	0	0	-102,6
Smågrise (7,2-25 kg)	11.500	51,34	0	0	-51,34
Smågrise (7,2-30 kg)	0	0	13.500	77,14	77,14
Slagtesvin (40-102 kg)	21.499	312,47	0	0	-312,47
Slagtesvin (30-108 kg)	0	0	13.100	413,59	413,59
I alt		466,41		490,73	24,32

Indretning

Af afgørelsens bilag 1, situationsplan, fremgår placering af alle bygninger, gylletanke, olietanke, div. Opbevaringssteder, afløbsforhold mv. Den nye to-klimastald placeres umiddelbart øst for ungsvinestalden, stald 8.

Bedriftens indretning og afløbsforhold fremgår af situationsplanen, bilag 1 og afløbsplanen bilag 2.

Indretningen af de enkelte stalde før og efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel:

Før udvidelsen			Efter udvidelsen		
Dyretype	Antal årsdyr DE (Stipladser)	Staldtype	Dyretype	Antal årsdyr DE (Stipladser)	Staldtype
Stald 1 – løbestald					
Årssøer	59 9,61 DE (45)	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	-	0	Stalden vil i mindre grad blive brugt som buffer/aflastning/sygestald
Stald 12 - poltestald					
Slagtesvin	214 5,58 DE (50)	Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Slagtesvin	198 6,25 DE (50)	Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv
Stald 2 – drægtighedsstald					
Årssøer	184 29,97 DE (140)	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Slagtesvin	596 18,82 DE (150)	Delvis spaltegulv – 50-75% fast gulv
Stald 3 – drægtighedsstald søer					
Årssøer	197 32,09 DE (150)	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Løsgående, delvis spaltegulv	Slagtesvin	596 18,82 DE (150)	Delvis spaltegulv – 50-75% fast gulv
Stald 6 – klimastald					
Smågrise	11500 51,34 DE (1500)	Fuldspaltegulv	-	0	Stalden vil i mindre grad blive brugt som buffer/aflastning/sygestald
Stald 10 – slagtesvinestald					
Slagtesvin	7714 201,12 DE (1800)	Drænet gulv med spalter 33/67%	Slagtesvin	7145 225,58 DE (1800)	Drænet gulv med spalter 33/67%
Stald 6 – farestald					
Årssøer	440 30,97 DE (105)	Kassestier, delvis spaltegulv	-	0	Stalden vil i mindre grad blive brugt som buffer/aflastning/sygestald
Stald 11 - slagtesvinestald (naturlig ventilation)					
Slagtesvin	2571 67,03 (600)	Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv	Slagtesvin	2382 75,20 DE (600)	Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv
Stald 9 – Ny toklimastald					
-	0	-	Smågrise	13500 77,14 DE (1800)	Toklimastald, delvis spaltegulv Gyllekøling i kanalbunden – 4% effekt, helårlig drift.
Stald 4 – polteafdeling					
Årssøer	79 12,87 DE (60)	Løsgående, delvis spaltegulv	-	0	Stalden vil i mindre grad blive brugt som buffer/aflastning/sygestald
Stald 8 – ungsvinestald					
-	0	-	Slagtesvin	2183 68,92 DE (550)	Delvis spaltegulv – 50-75% fast gulv

Produktionen foregår i lukkede stalde, -deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har naturligvis belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder

Ventilation

Ventilationen, antallet af afkast og kapaciteten fremgår af nedenstående tabel:

Stald	Ventilation	Kapacitet m ³ /time
Stald nr. B – poltestald	Undertryk, 1 afkast	9000
Stald nr. C – Nuv. Drægtighedsstald	Undertryk, 1 afkast	7000
Stald nr. D – Nuv. Drægtighedsstald	Undertryk, 3 afkast	5000
Stald nr. E – Nuv. Drægtighedsstald	Undertryk, 7 afkast	15000
Stald nr. F – Slagtesvinestald	Undertryk, 11 afkast	66500
Stald nr. G – Slagtesvinestald	Undertryk, 6 afkast	45000
Stald nr. H – Smågrisestald	Undertryk, 9 afkast	78200
Stald nr. I – Slagtesvinestald	Naturlig	-
Stald nr. J – Nuv. Farestald	Undertryk, 5 afkast	32000

Udmugning

Der anvendes vakuumudmugning i alle stalde. Dette inkluderer den nye to-klimastald.

BAT-redegørelse

Staldsystem

Ejendommens stalde består af flere forskellige gulvtyper. Den nye smågrisestald er med delvis spaltegulv, som i reference systemet. Den ene eksisterende slagtesvinestald er der delvis fast gulv (25-49%), som i referencesystemet. Den anden er med drænet gulv og spalter. De renoverede stalde til slagtesvin er med 50-75 % fast gulv, som er bedre end referencesystemet. Således vil udvidelsen af anlægget allerede i valget af bundtype have en dokumenteret mindre emission end flere alternative staldtyper. På nær i stalden med drænet gulv, er gulvtyperne på ejendommen som referencesystemet eller bedre set o forhold til lav ammoniakfordampning. Stalden der ikke på nuværende tidspunkt lever op til BAT er i produktionsmæssig god stand hvorfor det ikke er økonomisk rentabelt at renovere den. I en fremtidig renoveringssituation vil BAT blive tænkt ind.

Gyllekøling

I den nye smågrisestald etableres der gyllekøling. Køling af gyllen i kanalbunden giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra gyllekøling anvendes til opvarmning af klimastalde, samt til opvarmning af varmt brugsvand.

Investeringen til kølepumper og det vandbårne system anslås til 400.000 kr. Hertil kommer driftsomkostningerne der primært udgøres af strøm til anlægget. Denne er afhængig af, hvor meget der køles på gyllen.

Overbrusningsanlæg

Der overbruses i alle stalde, - klimastalde ikke før grisene vejer over 20 kg. Disse undtagelser foretages af velfærdsmæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.

Fravalgte BAT tiltag

Gylleseparation

Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal eller ejerkrav til produktionen. Ejendommen råder over et ganske betragteligt udspretningsareal set i forhold til nudriften. Udgiften til et separationsanlæg er på mindst 1.000.000 kr + driftsomkostninger synes irrelevant når ansøger råder over udspretningsareal til hele driften.

Gylleforsuring

Forsuringsteknikken er meget effektiv til fjernelse af ammoniak. Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Investering anslås til 1.000.000 kroner hertil lægges udgifter til den daglige

drift (el og svovlsyre). Den samlede udgift til drift og afskrivning anslås til ca. 200.000 kr / år. Investeringens størrelse holdt op imod andre tiltag gør at denne teknologi ikke synes at være relevant i nærværende projekt.

Biologisk luftvasker

Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Kemisk luftvasker

Kemisk luftvasker reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skulle samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af rensere. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt når man i soproduktioner arbejder med mange mindre sektioner (farestalde) der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov. Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.

Ændring af ventilationsafkast

Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Der ikke vurderet økonomi på denne teknologi.

Ophør

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent – eller også vil anlægget blive tømt for dyr og gødning. Rester af kemikalier, olie, medicin, kanyler samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Gældende love og regler vil blive overholdt.

Ressourceforbrug

Vand

Samlet vandforbrug til husdyrproduktion ca. 8.500 m³. Heraf anvendes ca 7.900 m³ som drikkevand til dyr. 600 m³ vand forventes at blive anvendt til vask af stalde og maskiner. Udvidelsen forventes at ville med føre en mindre stigning i vandforbruget på ca. 500 m³. Stigningen anvendes først og fremmest som drikkevand. Det forventes ikke at udvidelsen vil medføre større vandforbrug til rengøring. Derudover er der på ejendommen tilladelse til markvanding på 84.000 m³.

Vandbesparende foranstaltninger

Hovedparten af vandforbruget anvendes som drikkevand til dyrene. Vandforbruget, som anvendes til andre ting kan i nogle tilfælde begrænses. I forbindelse med vask af stalde bliver der foretaget iblødsætning inden påbegyndelse af vask, denne forholdsregel reducere vandforbruget i forhold til vask uden iblødsætning.

Energi

Nuværende energi forbrug omfatter et årligt elforbrug på 250.000kWh samt 30.000 liter olie til opvarmning af stalde.

Efter udvidelsen øges det årlige elforbrug til ca. 260.000kWh. Da der efter udvidelsen vil blive etableret gyllekøling i den nye stald forventes en mindre nedgang i olieforbruget til 25.000 liter til opvarmning af staldene.

Energibesparende foranstaltninger

I det omfang der sker nedslidning af de tekniske installationer vil der blive foretaget udskiftning til nye og mindre energiforbrugende installationer. Eksempelvis er der opsat en energibesparende skivemølle til kværning af korn. Derudover rettes fokus løbende mod dette område, og på den måde kan ændrede vaner, mindre tekniske ændringer være med til at sænke energiforbruget. Varmen fra gyllekølingen i den nye smågrisestald genbruges i smågrisestaldene, med deraf følgende mindre olieforbrug.

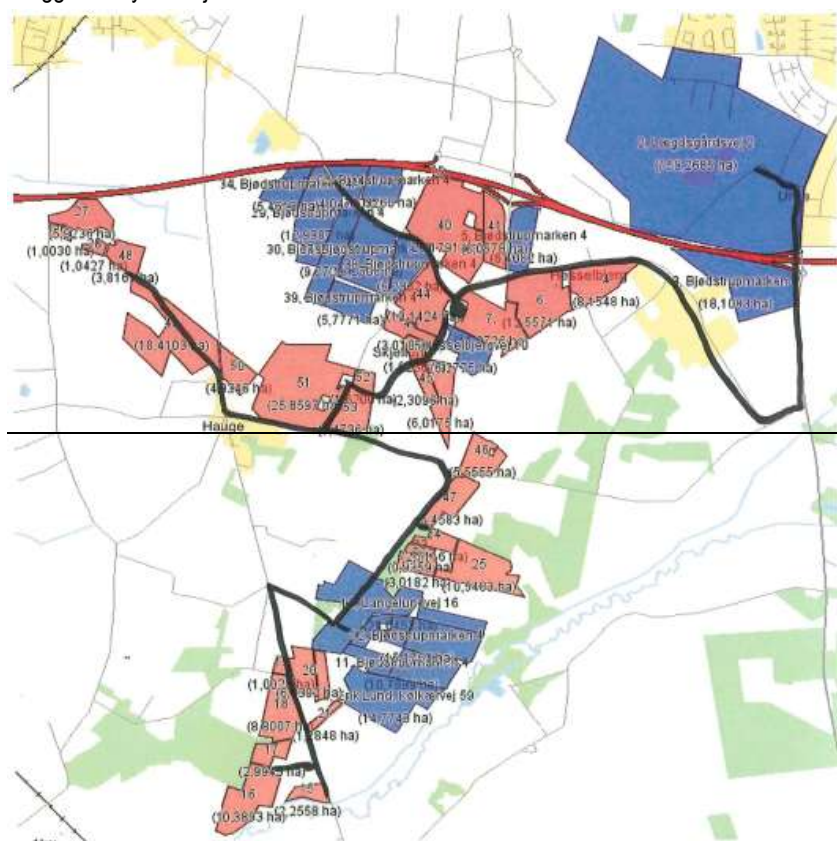
Transport

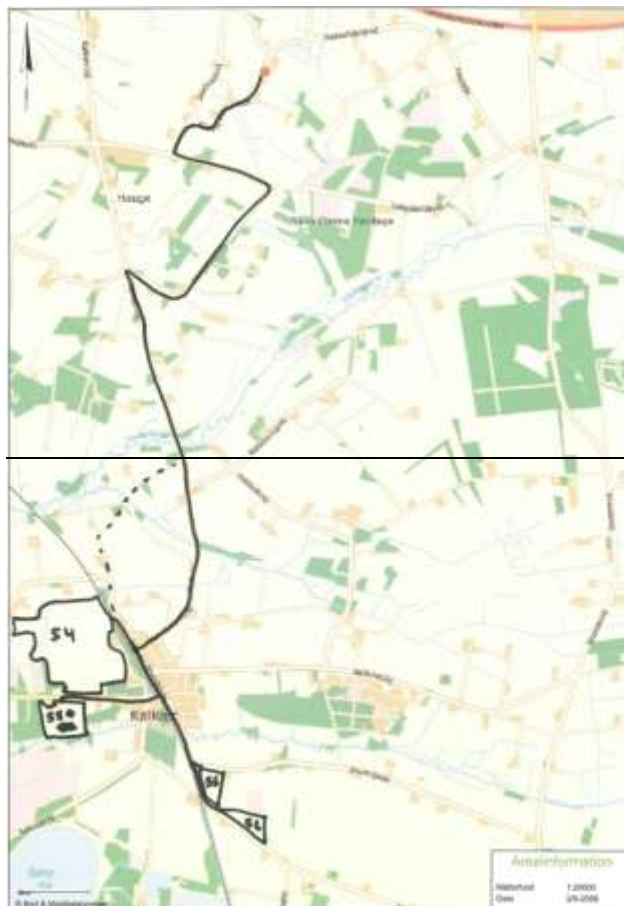
Ejendommen er beliggende tæt ved offentlig vej. Der er ikke beliggende beboelser i nærheden som kunne være generet ved transport i forbindelse med udkørsel og lignende. I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet vurderes der ikke at ske ændringer i transport-behovet til ejendommen.

Transporter		
	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr til ejendommen	12	26
Levende dyr fra ejendommen	80	80
Døde dyr	52	52
Foder	141	120
Handelsgødning/kemikalier	4	4
Brændstof/olie	12	8
Husdyrgødning	479	500
Korn i høst	110	110
Sæd leverancer	110	0
Transporter i alt	1.000	900

Det samlede antal transporter før udvidelsen er ca. 1.000 stk. pr år, mens antallet forventes at være mindre efter udvidelsen. Udvidelsen forventes således ikke at give anledning til forøgelse af antallet af transporter.

Anvendte transportveje fremgår af nedenstående to skitsekort for hhv. de marker der er beliggende tæt ved ejendommen og marker beliggende syd for ejendommen:

Støj

Produktionen og aktiviteter på ejendommen kan, udover transportstøj, give anledning til støjgener fra ventilation, foderindblæsning i siloer, samt fra foderfremstilling. Ventilationen i staldene kører hele døgnet. For at begrænse støjgenerne sker foderblanding fortrinsvis i dagtimerne. Da der dog er lavere pris på strøm om natten, kan det dog forekomme, at der blandes foder om natten. Foderfremstilling og behandling foretages i lukket lade.

Det er vurderet at der ikke er væsentlige støjgener der kan erkendes udenfor ejendommen, derfor vurderes det ikke nødvendigt med konkrete tiltag mod støj, ud over de tiltag der er beskrevet i forbindelse med håndteringen og placeringen af støjkilderne.

Skadedyr

Bekæmpes efter gældende retningslinier når problemet konstateres. Fluebekæmpelse efter behov med kemiske midler ifølge retningslinjer fra Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Der opretholdes generelt en god hygiejnisk standard og der foretages jævnlig oprydning, af fx. Foderspild og plastic. Døre og porte til bygninger og lagerrum hvor der opbevares foder holdes lukket.

På ejendommen benyttes en aftale med ISS til rottebekæmpelse. Der er opstillet rottekasser omkring bygningerne på ejendommen. Disse tilses ca. 4 gange om året.

Affald

Forventet affaldsmængde efter udvidelsen:

ISAG kode	Art	Affaldstype (mængde)	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Papirssække, tømte kemikaliedunke – 15 ons	Container	Til kommunens modtageplads
23.00	Ikke forbrændingseget	Jernaffald mv. ca. 5 tons	Lokalt	Skrøthandler
50.00	Papir/pap	Ca. 5 tons	Lokalt	Til kommunens modtageplads

Alt affald afhentes på ejendommen af affaldsfirma som står for den videre håndtering.

Dagrenovation afhentes af kommunal ordning hver anden uge. Der er opstillet container til husholdningsaffald på ejendommen. Sække/emballage, samt plastdunke afleveres til kommunal ordning.

Dæk afleveres på værksted. Jern/metal afhentes af produkthandler. Evt. forekomst af byggeaffald bortskaffes af entreprenør. Klinisk risikoaffald (medicinrester og brugte kanyler) afleveres til dyrlæge og kommunal ordning for specialaffald.

Døde dyr

Antallet af døde dyr fra produktionen på årsbasis vil være ca. 250 stk. smågrise og ca. 200 stk. slagtesvin. De mindste af grisene opbevares på køl til afhentning. Øvrige selvdøde dyr afhentes hurtigst muligt af DAKA. De døde dyr opbevares på støbt betonplads som vist på vedhæftet beliggenhedsplan, bilag 1.

Farligt affald, Olie, kemikalier, medicin og kunstgødning

Der vil i forbindelse med anvendelse af plantebeskyttelse kun i meget sjældne tilfælde være restmængder, som ikke anvendes i marken. Disse rester bortskaffes til kommunal modtagestation. Emballage bortskaffes efter de på anvisningerne for stofferne angivne vejledninger. Rengjorte kemikaliedunke bortskaffes med dagrenovation.

Medicin indkøbes 1-2 gange pr mdr. Opbevaring foretages i køleskab i stalden, dermed er det kun personale der er instrueret i brugen af det som har adgang til medicinen.

Der er ingen kemikalieaffald.

Spildolie opbevares i lukket dunk i maskinhus indtil de afhændes til modtagestation i kommunen. Oliefiltre og akkumulatorer fra maskiner bortskaffes til værksted.

Opbevaring af olie og kemikalier foregår i lukket rum i maskinhus.

Der opbevares ca. 400 liter olie i tromler/dunke på ejendommen. Dieselolie opbevares i tanke på ejendommen. Dieseltanken kan rumme 1.200 og 2.500 liter. Fyringsolietanken kan rumme 4.000 liter. Alle olietanke er ståltanke og er alle overjordiske. Placering af fyrings- og dieselolietanke fremgår af bilag 1 - oplag.

Spildevand

Vandforbruget er på baggrund af normal i DJF-rapport nr. 36 beregnet til 8.215 m³. Størstedelen bruges til dyrene (6.660 m³). Derudover anvendes vand til vaskevand i stalde og bedrift (513 m³) samt i mindre omfang til rengøring af maskiner. Drikkevandsspildet er beregnet til 1.043 m³.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i gyllebeholder. Spildevand fra bad og WC bortskaffes som andet husholdningsspildevand.

Der forventes tilledt ca. 250 m³ spildevand årligt til gyllebeholderne.

Risikohåndtering, management og egenkontrol

Risici og håndtering af disse

Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Planen revideres løbende. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften vejledes i og holdes opdateret om forholdsregler i forhold til beredskabsplanen.

Det er hovedsagligt i forbindelse med håndtering af gylle og plantebeskyttelsesmidler der kan forekomme uheld som kan have konsekvenser for personer eller miljøet.

I forbindelse med håndtering af plantebeskyttelses midler anvendes de forskrifter vedr. behandling af d.o. påfyldning af sprøjte sker på fast underlag, hvor der kan foretages opsamling af evt. spild. (spild ledes til gyllebeholder.) Der tages de nødvendige forholdsregler for hindring af igangsætning af gyllepumper således risikoen for spild minimeres.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø kontaktes alarmcentralen straks og Herning kommunes Tekniske Forvaltning underrettes efterfølgende.

Management

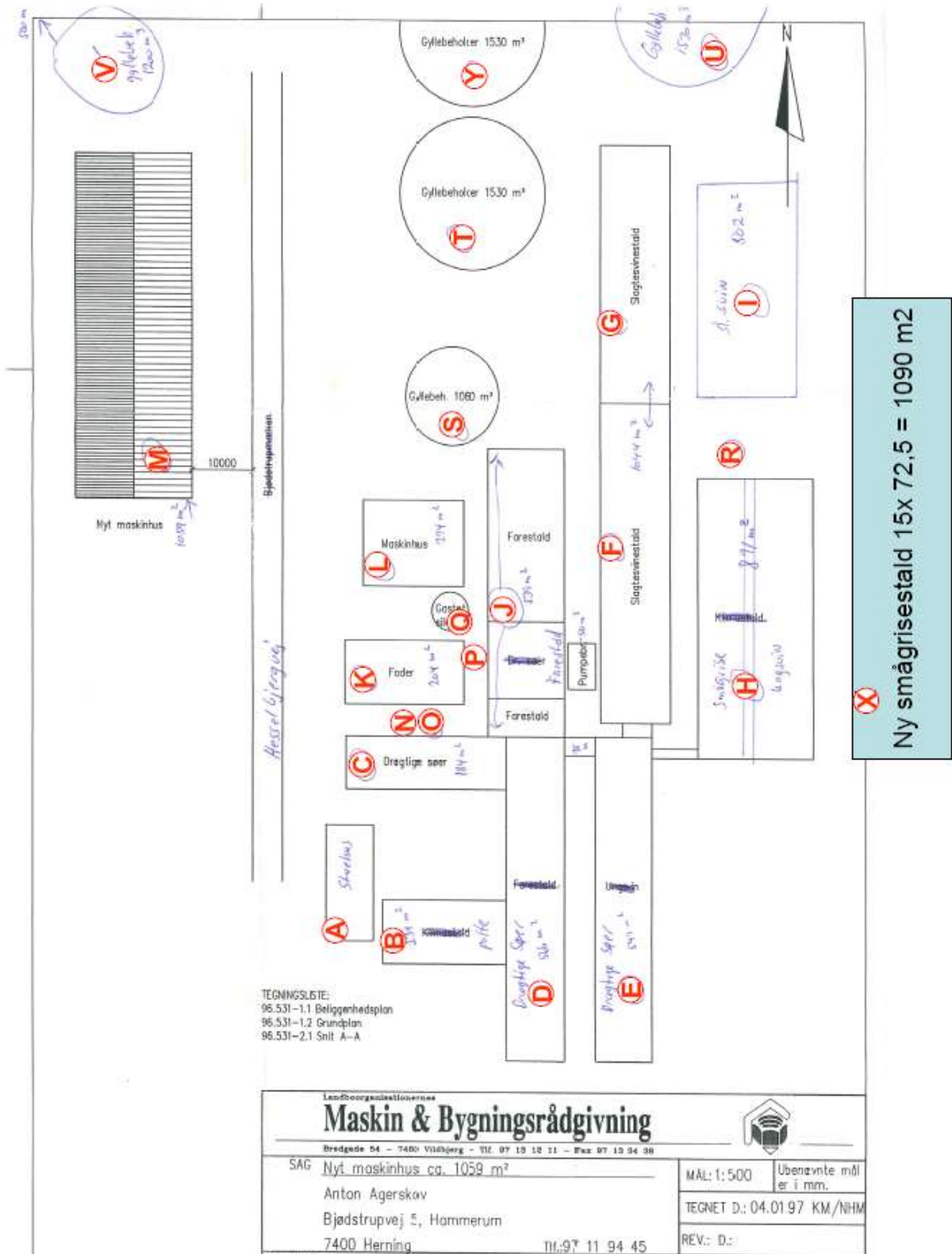
Gennem god planlægning af bedriften er det muligt at nedbringe ressourceforbruget væsentlig, samt at opnå en god udnyttelse af de ressourcer, foder og lignende, der anvendes på bedriften.

Egenkontrol

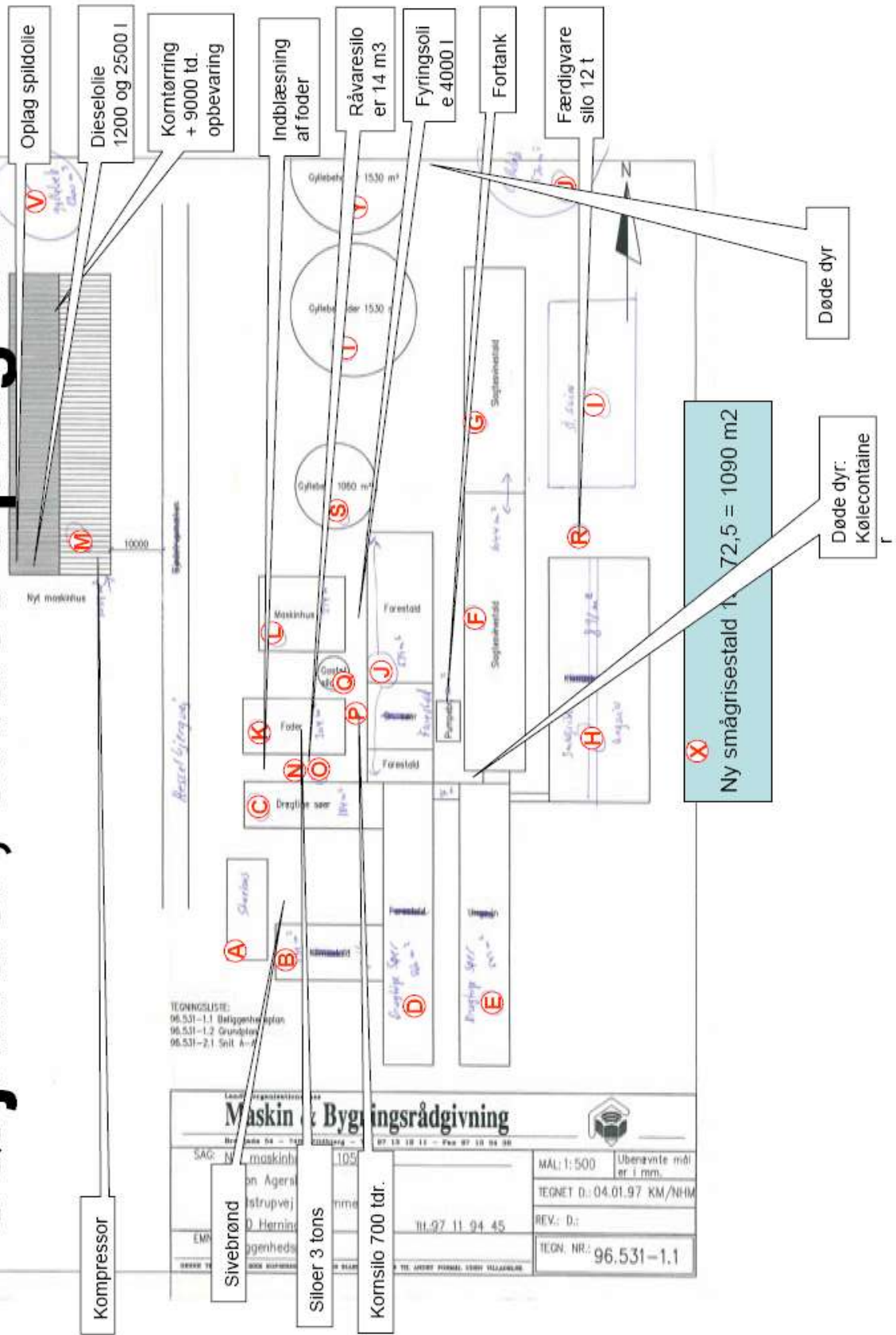
I forbindelse med udvidelsen af bedriften, er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Egenkontrollen kan for en stor dels vedkommende betegnes som faste rutiner. Kontrollen vil omfatte følgende punkter:

- Årlig opgørelse af husdyrholdets størrelse udarbejdes i forbindelse med udarbejdelse af gødningsplaner.
- I forhold til mark- og gødningsplanlægning foretages en gennemgang af markbruget med planteavlskonsulent efter behov. Gennemgang af husdyrbruget med konsulent efter behov.
- Udarbejdelse af opgørelse vedr. affaldsmængder.
- Der føres lovpligtig logbog angående flydelag på gyllebeholder. Flydelaget kontrolleres mindst en gang om måneden. Der er lovpligtigt tilsyn med alle gylleholdere hvert 10. år.
- Der føres løbende dyrlægekontrol med besætningen gennem sundhedsordning.
- Der sker en løbende efteruddannelse af både ansatte og ejer på bedriften. Der laves mark- og gødningsplaner for bedriften. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder mv
- Ejendommens bygninger, inventar, maskiner og tekniske installationer efterses jævnlig og nødvendige reparationer udføres.

Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom

Støjklider, andet oplag mv

TEGNINGSLISTE:
 96.531-1.1 Bølgelængdeplan
 96.531-1.2 Grundplan
 96.531-2.1 Snit A-A

Maskin & Bygningsrådgivning

SAG: Ny maskinhus
 105
 on Ager
 strupvej
 D. Herning
 ggenheds

EMR

MÅL: 1:500
 Overvante mål
 er i mm.

TEGNET D.: 04.01.97 KM/NHM

REV.: 0:

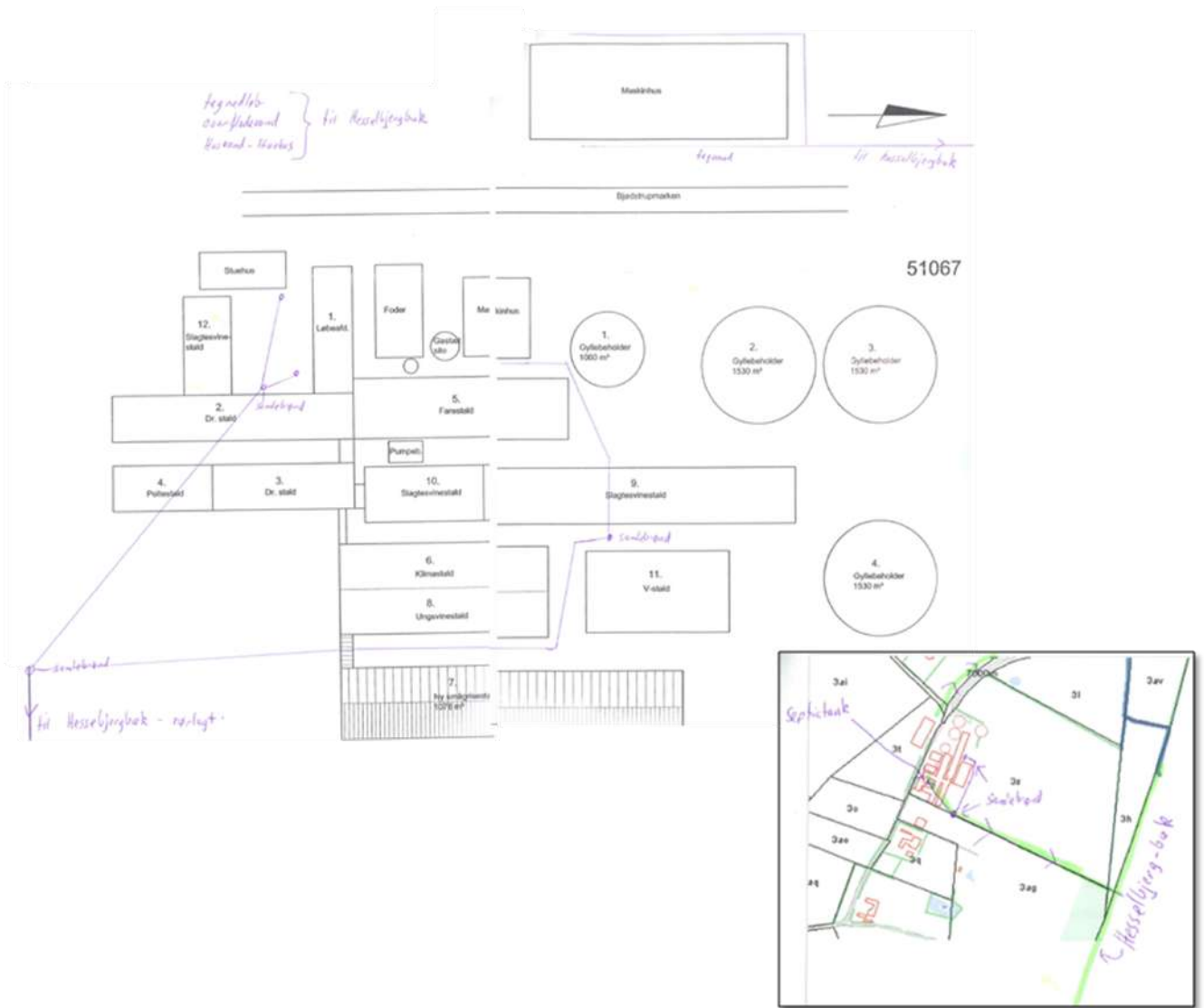
TEGN. NR.: 96.531-1.1

31.97 11.94 45

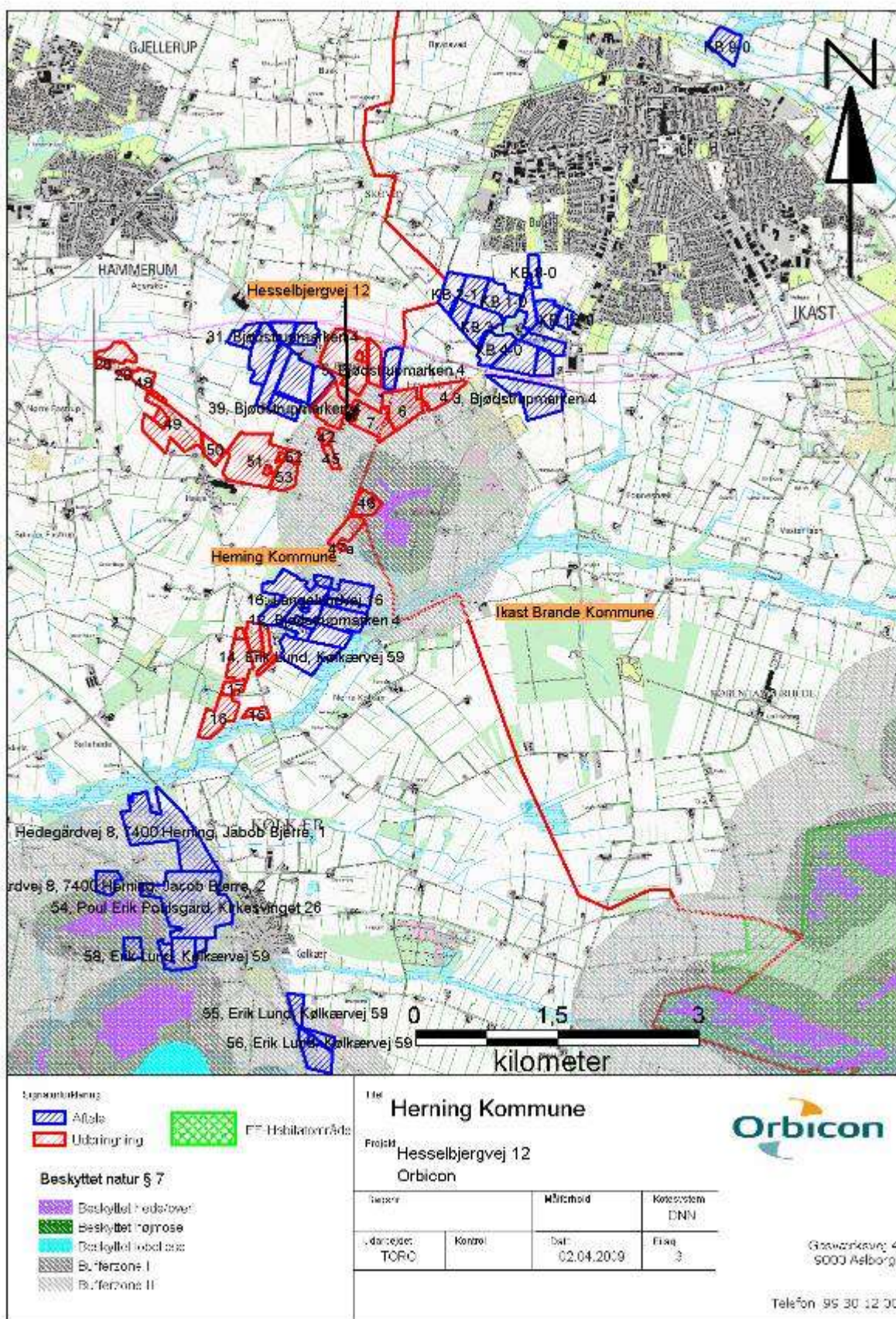
TELEFON: 97 13 12 11 - FAX: 97 13 04 98

	Stald	Anvendelse		Vægfarve	Tagfarve	Størrelse m ²	Hældning (°)	Kiphøjde (m)
		Nudrift	Ansøgt					
A	Stuehus	-	-	Røde mursten	Rød tegl	-	45	7,25
B	Stald B - Poltestald	Sopolte	Slagtesvin	Hvidkalket	Grå eternit	234	17	6,25
D	Stald D – Drægtighedsstald	Drægtige søer	Slagtesvin	Hvidkalket	Grå eternit	566	45	6,5
C	Stald C – Drægtighedsstald	Drægtige søer	Slagtesvin	Hvidkalket	Grå eternit	184	15	4,75
E	Stald E – Drægtighedsstald	Drægtige søer	Slagtesvin	Hvidkalket	Grå eternit	547	20	5,25
F	Stald F – Slagtesvinestald	Slagtesvin	Slagtesvin	Grå elementvæg	Grå eternit	1.044	30	6,5
G	Stald G – Slagtesvinestald	Slagtesvin	Slagtesvin	Grå elementvæg	Grå eternit		30	6,5
H	Stald H - Smågrisestald	Smågrisestald	Smågrisestald	Grå elementvæg	Grå eternit	891	20	6,5
I	Stald 11 - slagtesvinestald	Slagtesvin	Slagtesvin	Grå stålplade	Grå ståltag	502	20	4,4
J	Stald 6 - farestald	Diegivende søer	Slagtesvin	Grå elementvæg	Grå eternit	539	20	5,25
K	Foderrum	Foderrum	Foderrum	Grå stålplade	Grå eternit	204	20	5,75
L	Maskinhus	Maskinhus	Maskinhus	Grå stålplade	Grå eternit	274	20	6,25
M	Nyt Makskinhus/kornlager	Makskin- hus/kornlager	Makskin- hus/kornlager	Grå elementvæg	Grå eternit	1.059	20	7,25
N	Fodersilo	Fodersilo	Fodersilo	Galv. stål	Grå	3 tons	-	10
O	Fodersilo/råvqaresilo	Fodersilo	Fodersilo	Galv. Stål	Grå	14 m ³	-	10
R	Kornsilo/Færdigvare	Kornsilo	Kornsilo	Gul glasfiber	Gul	12 tons	-	11
P	Kornsilo	Kornsilo	Kornsilo	Galv. Stål	Grå	700 tdr.	-	14
Q	Fodersilo/gastæt silo	Fodersilo	Fodersilo	Hvid glasfiber	Hvid		-	8
T	Gyllebeholder 2	Gyllebeholder	Gyllebeholder	Grå beton	Brun leca	1.530 m ³	-	3
U	Gyllebeholder 3	Gyllebeholder	Gyllebeholder	Grå beton	Brun leca	1.530 m ³	-	3
Y	Gyllebeholder 4	Gyllebeholder	Gyllebeholder	Grå beton	Brun leca	1.530 m ³	-	3
V	Gyllebeholder 5	Gyllebeholder	Gyllebeholder	Grå beton	Brun leca	1.600 m ³	-	3
S	Gyllebeholder 1	Gyllebeholder	Gyllebeholder	Grå beton	Brun leca	1.060 m ³	-	2
H	Stald 9 – toklimastald	-	Smågrise	Grå elementvæg	Grå eternit	1.090	20	6,5

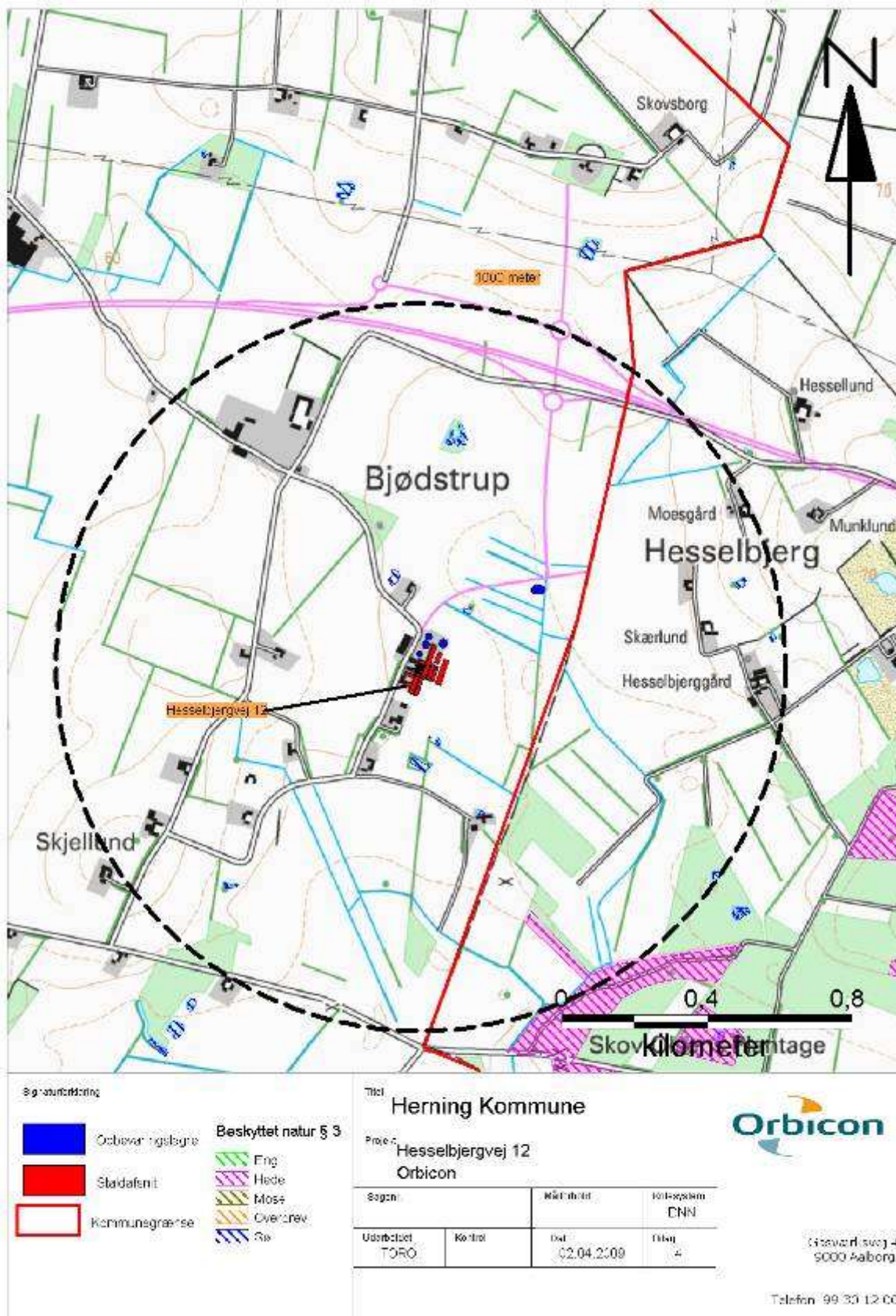
Bilag 2 Spildevandsplan

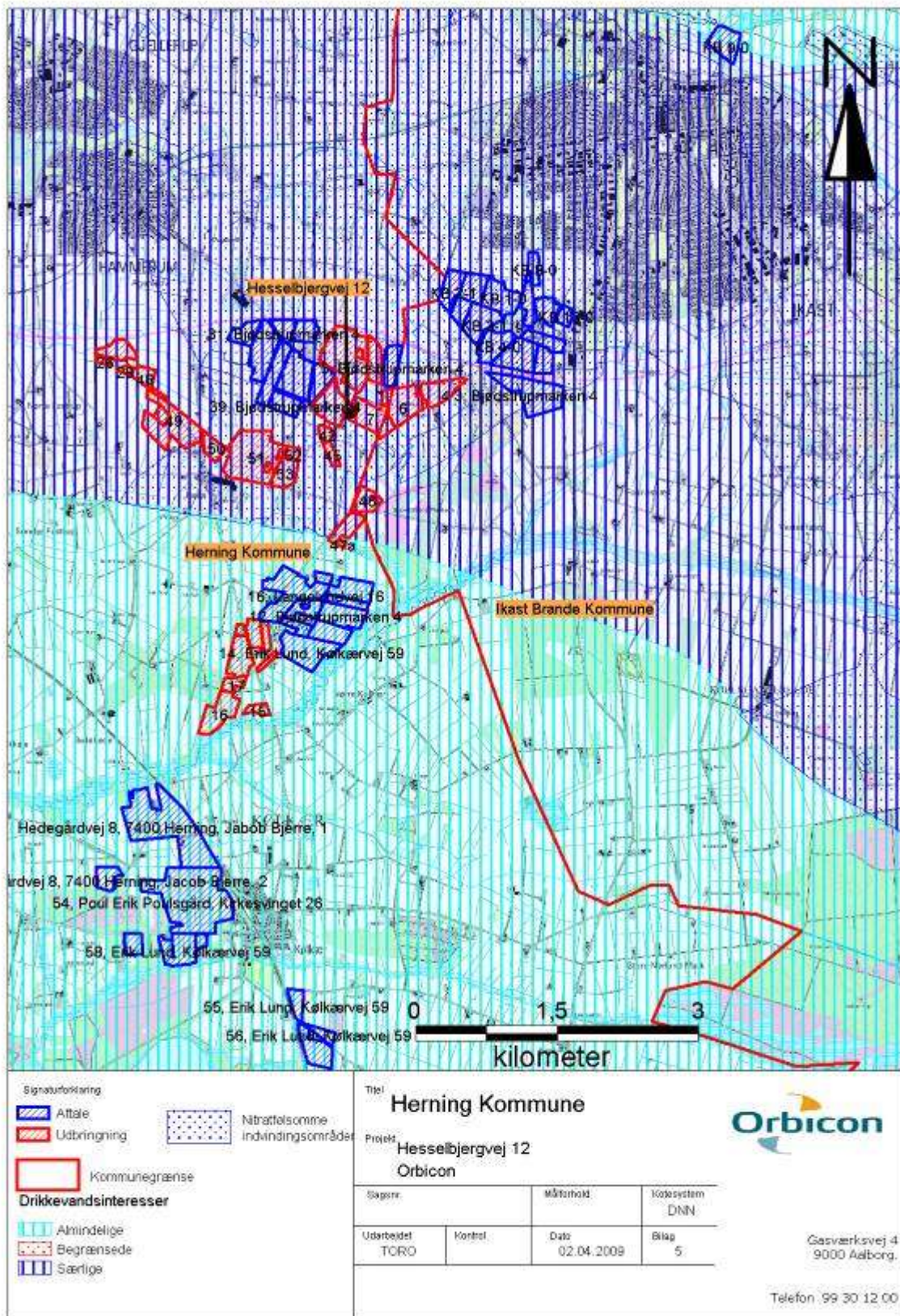
Bilag 3 Udspretningsarealer ifht. § 7, habitatområder m.m

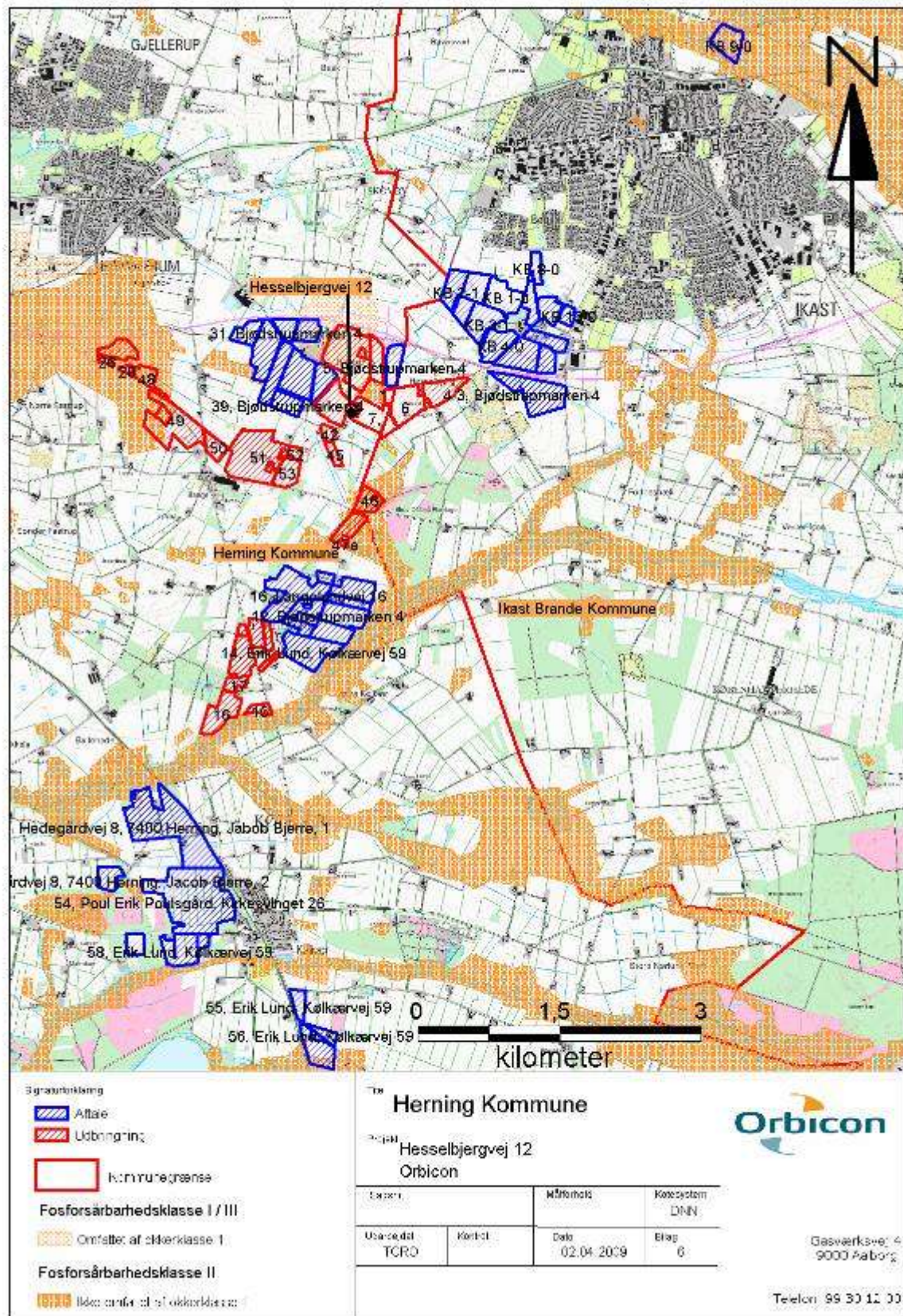
Bilag 4 Udpegede § 3 ifht. ejendommen

Bilag 5 Udbringningsarealer ifht. NFI og drikkevandsomr.

Bilag 6 Udbringningsarealer ifht. fosforsårbarhed og lavbund

Bilag 7 Beredskabsplan for Hesselbjergvej 12

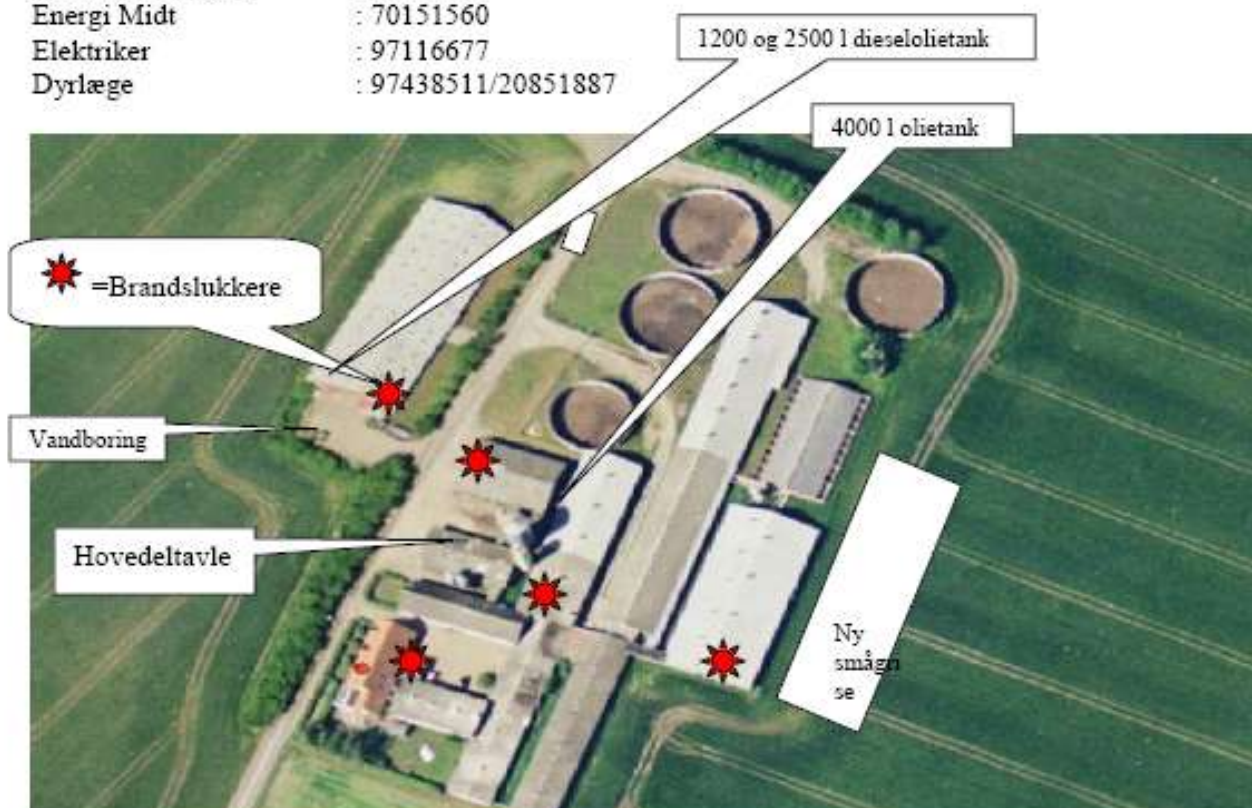
Beredskabsplan

for Ejendommen beliggende Hesselbjergvej 12, 7400 Herning

- Brand:** Ring 112. Forsøg at slukke branden med det slutningsudstyr der er vist på nedenstående kort. Når brandvæsnet kommer så giv dem dette ark.
DER ER INGEN GASFLASKER PÅ EJENDOMMEN
- Gylleudslip:** Ved større udslip ring 112. Ved mindre udslip kontakt Herning kommune. Der er ingen vandløb eller dræn omkring gylletankene så forsøg at inddæmme gyllen med halmballer. Der er et svagt fald mod tankene så gyllen vil forblive i området omkring tankene.
- Strømsvigt:** Kontakt Energi Midt for at høre om de er skyld i strømsvigtet. Hvis ikke så kontakt elektriker. Herefter skal man igennem staldene for at tjekke om nødoplukkerne virker som de skal. Ved længere strømsvigt kobles der nødgeneratorer på ved eltavlerne.

Telefonnumre:

Antons mobil	: 40199445
Marrits mobil	: 61101403
Herning kommune	: 96282828
Energi Midt	: 70151560
Elektriker	: 97116677
Dyrlæge	: 97438511/20851887

Bilag 8 Hørings svar fra Ikast-Brande kommune

